Štev. 140 V Trstu, v torek, dne 23. junija 1914 Letnik XXXIX

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti" za Primorsko

„V edinosti je moč!"

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Bombni atentat pri Sv. Jakobu.

Laški listi bi radi zamolčali bombni atentat na Sokolski slavnosti.

Včeraj zjutraj smo z lahko umevno radovednostjo pričakovali »Piccolovega« poročila o zločinskem atentatu na udeležnike sokolske slavnosti pri Sv. Jakobu. Mislili smo, da bo list, ki se tako zelo baha s svojo poučenostjo o dnevnih dogodkih in ki poroča tudi o najmanjši stvarci, ki niti od daleč ne zaslužuje, da bi se omenjala v javnosti, tako podrobno in natančno, kakor bi šlo za pretresujoče svetovne dogodke: **isti »Piccolo« je v svoji včerajšnji jutranji številki trdovratno molčal o strahovitem dogodku na sokolski slavnosti pri Sv. Jakobu,** kjer je bilo zaradi peklensko zlobnega naklepa brezvestnega, do skrajnosti propalega laškega lopova v nevarnosti življenje toliko in toliko sto naših ljudi. »Piccolo« ni zinil niti besedice o tem dogodku, ki je v dno duše pretresel vsakega tržaškega Slovenca, ki je čul o njem, a prav tako ni niti črhnil o tem groznem dogodku drugače tako gostobesedni »Indipendente«, ki drugače tako zelo rad ponatiskuje različne vesti iz našega lista. **Zamolčati sta pač hotela i »Piccolo« i »Indipendente« ta grozni čin laške zverinske podivjanosti, da bi ne izvedel svet in da ne bi izvedeli tudi oni pametnejši tržaški Italijani, kako nizko je padlo tisto italijanstvo, ki v imenu dvatisočletne kulture hoče vihteti svoj kamoraški bič nad nami in našim narodom, da je padlo to italijanstvo na najnižjo stopnjo, tako daleč, da z bombami hoče moriti in mesariti nas Slovence že samo za to, ker se drznemo na svojih rodnih, domačih tržaških tleh uživati pravice, ki nam jih dajejo avstrijski državni zakoni!** Zamolčati sta hotela **ono grozovito hudodelstvo, da bi vnanji svet še dalje mogel občudovati »čudovito hrabrost in junaštvo«, s katerim »brani« tržaško italijanstvo svoje »narodne pravice« proti slovenskim »napadom«, da bi ne izvedel ta svet, da obstoji ta italijanska hrabrost in junaštvo v zahrbtnih zločinskih napadih na nas Slovence, in to s pravcatimi bombami!**

Ker pa je vendar vest o laškem bombnem atentatu na našo slavnost šla po bliskovo po mestu in včeraj ves dan ni bilo nikjer govora o drugih stvareh, nego le o bombnem atentatu, ni mogel »Piccolo« več molčati in je v včerajšnji večerni številki vendar izpregovoril par besedic o »neki eksploziji tekom neke slovenske veselice«. Poročilo pa je tako podlo zavito, tako hinavsko, da mora misliti čitatelj, da vse skupaj ni bilo nič drugega nego nedolžna šala, ki pa se je z ozirom na okoliščino, da jo je napravil nekdo v bližini slovenskega veseličnega prostora, različno tolmači. Ker torej židovski lažnik na Goldonijevem trgu ni mogel popolnoma zamolčati groznega dogodka, ga hoče potlačiti vsaj toliko, da ne bi mu javnost pripisovala večjega pomena. In res je, da se je tekom včerajšnjega večera, na podlagi podle pisave »Piccolove« govorilo po mestu, da so Slovenci sami vrgli bombo, samo da bi potem mogli obdolževati Italijane tega peklenskega hudodelstva. Ali si je mogoče misliti večjo zlobo! **Najprej vrži bombo, potem pa obdolži tistega, na katerega si jo vrgel, da jo je on sam vrgel nase!** Take nepojmljive zlobe je zmožna edino le podivjana, v najgnusnejšem blatu zagrizenega sovraštva proti nam Slovencem gazeča tržaška laška poulična drhal!

Kaj bi se bilo zgodilo, če bi bila taka bomba eksplodirala na Leginem veseličnem prostoru pri Sv. Ani? Ves laški Trst, vse laško Primorje, da, vsa Italija bi bila pokoncu in proklinjali bi bili nas Slovence kot najhujše zločince, morilce in ubijalce, češ, da smo hoteli umoriti toliko in toliko tisoč Lahov. Ker pa so Lahi vrgli bombo proti nam, pa naj bi bili potem mi sami zakrivili to grozodejstvo! **Nepojmljiva je za pošteno mislečega človeka taka peklenska zloba, in svarimo prav odločno Italijane, naj nikar ne razburjajo še bolj že itak razburjenega našega ljudstva!** Obenem pa pravimo le eno: **zahvalite boga vi laški kričači in obrekovalci, da bomba, ki jo je vrgel vaš pristaš na nas, ni zahtevala človeških žrtev! Če bi se bilo zgodilo to, potem verjemite, da bi je ne bilo sile, ki bi bila zadržala naše ljudstvo, da bi ne maščevalo žrtev vašega zločina na vas samih! Naj bi bila tekla kri, naj bi bili ponesli z našega veseličnega prostora toliko in toliko mrtvih in ranjencev, kar bi se bilo zgodilo prav lahko, če bi se bila bomba razpočila le par metrov bližje, na tej strani plota, — potem bi bila morala zavreti in prekipeti kri v tisočih tržaških Slovencev!** In potem? Odgovarjajte vi sami na to vprašanje. **Mi mislimo, da bi laškega Trsta ne bilo ostalo dosti cega.** In naj hvali boga lopov, **da je oddesel pete.** Naj bi ga bila dobila razburjena množica v svoje roke — **raztrgala bi ga bila na kosce! Storila bi bila zločin, toda kdo bi ga bil mogel preprečiti in kdo bi ga bil** — teško jo pišemo to besedo, toda resnična je — **kdo bi ga bil grajal?!**

V včerajšnjem poročilu, ki smo ga pisali pod prvim vtiskom groznega dogodka, nismo dovolj poudarili velike nevarnosti, ki je pretila udeležnikom naše veselice. Bomba namreč ni eksplodirala pod zidom ob veseličnem prostoru, temveč v onem z lesenim, količastim plotom ograjenem prostoru na dolenjem koncu veseličnega prostora. Od plesišča je kraj, kjer je eksplodirala bomba, oddaljen le 42 korakov. Plot je gotovo kolikor toliko zadržal kosce bombe, da niso odleteli vsi med množico, kajti drugače bi bilo gotovo ranjencev in najbrž tudi mrtvecev. Saj so prav tam na licu mesta našli več kosov bombe, ki so odleteli od plota. Naj bi bil zločinec, ki je vrgel bombo iz one brezimenske ulice pod veseličnim prostorom preko plota, ki loči ulico od onega ograjenega prostora, vrgel bombo le toliko močneje, da bi bila priletela čez plot, pa bi bil učinek bombe gotovo katastrofalen. Sreča je pač hotela, da ni bilo žrtev, kakršne je hotel doseči zločinec s svojim hudodelstvom.

Na sledu za zločincem.

Včeraj popoldne si je ogledala veseličnі prostor sodna komisija in je njenemu izvidu prisostvovalo tudi večje število policijskih organov, ki so najnatančnejše preiskali ves prostor. Komisija je tudi zaslišala na licu mesta več udeležnikov veselice. Pravega sledu za zločincem policija še nima. Vest, da je baje neki osumljenec že aretiran, ni resnična. Informirati smo se hoteli natančnejše na policijskem komisarijatu pri Sv. Jakobu, a tam so nas pošiljali od Poncija do Pilata, k ljudem, ki niso niti slovenski znali in so se izgovarjali, da nimajo pooblastila, da bi nam mogli dati potrebne podatke. Vse se nam je zdelo, kakor bi hotela policija skrivati vso stvar. Ali je to res, ne vemo; dobili pa smo popolnoma tak vtisk.

Kakor smo izvedeli iz drugega vira, smatra policija, da je obstojala bomba iz kake 25 centimetrov dolge, in 7 centimetrov široke, močne železne cevi. Našli so doslej pet kosov bombe. En drobec so našli zarit v zemljo, sto korakov daleč od tamkaj, kjer je eksplodirala bomba. Kakor smo že rekli, je uporabil zločinec za bombo najbrž kos plinske cevi. Zaprta pa je bila bomba z nekako takim vijakom, kakor topovska granata. Da je bila bomba napolnjena z naseknim železom, smo že poročali. Kako raznesilo je rabilo lopovu za bombo, se še ni dognalo. Morda bo mogla policija po tvarini, ki je rabila zločincu, priti na sled njemu samemu.

So pa še drugi zanesljivejši sledovi, ki kažejo za zločincem. **Neka ženska, ki stanuje v sosednji hiši, je gledala skozi okno in videla nekega moškega, ki se je pritihotapil po oni brez imenski zagati, postal pri plotu, nekaj užgal in ono gorečo stvar potem vrgel čez plot. Kmalu nato pa je začula pok. Oni neznanec je v tem izginil v temi.**

Neka druga ženska, ki se je nahajala na onem obronku nad železnico na oni strani veseličnega prostora, pa je povedala, **da je videla nekega moškega, ki je prišel iz železniškega predora, in je imel pri sebi nekako torbico, v kateri je očividno nosil nekaj. Šel je po progi proti veseličnemu prostoru in potem izginil tamkaj nekje v temi.**

Ko je šel v nedeljo kmalu po poldnevu delavec v Tržaškem tehničnem zavodu, Miloš Barić iz »Jadrana« mimo cerkve proti ulici Sv. Marka, je videl dva človeka, ki sta se srečala na cesti in ko je prišel bliže, je čul italijanski izgovorjene besede: **»Izplačalo bi se, ko bi kdo zvečer vrgel bombo tja noter!«** Oni, ki je izgovoril te besede, je že prej napadel nekega Barićevega znanca in mu grozil. Barić je, čuvši one besede, takoj oštel onega, ki jih je izgovoril, in **dotičnik mu je zagrozil, da mu to že poplača!** Oni Baričev znanec, čigar ime nam ni znano, a ga ve Barić, je stopil potem za grozilcem, da bi ga zadržal in ga morda tudi izročil policiji, toda lopov, videč, da mu je zasledovalec za petami, je hitro zavil z ene ulice v drugo in tako zasledovalcu zmešal sled. **Kdo je bil oni lopov, ne ve Barič, pač pa ga dobro pozna po obrazu in prav tako tudi njegov znanec.** Ko bi policija dobila v svojo pest onega grozilca, bi se morda pokazal tudi gotov sled za zločincem, ki je vrgel bombo.

Razburjenje med tržaškimi Slovenci.

je tekom včerajšnjega dneva naraščalo vedno bolj in bolj. V celih gručah tekom dneva so prihajali ljudje iz vsega mesta na veseličnі prostor za »Jadranom«, da so si ogledali torišče nezaslišanega laškega divjaštva. In krčile so se ljudem pesti, ko so videli, kolika nevarnost je pretila predsnočnjim našemu ljudstvu po laški zlobi. »Hvala bogu!« — so vsklikali — »da ni bilo ranjencev in mrtvih, drugače bi bil morda danes doživel Trst svoj krvavi dan, kakor bi bilo imelo snoči naše ljudstvo svoj krvavi večer!« In tako pravimo ponovno tudi mi. **Naj bodo hvaležni tisti tržaški Lahi, ki so pripravili ta vnebovpijoči zločinski napad na naše nič hudega slutečе ljudstvo, da ni njihova peklenska zloba zahtevala slovenske krvi, da niso po njihovem hudodelskem bombnem atentatu padle slovenske žrtve! Kaj bi storil mož, oče, ko bi videl, da mu pada v krvi na tla, zadeta po smrtonosnem bombnem drobcu, njegova ljubljena žena, da mu ubija zločinska roka v sovraštvu proti našemu rodu pobesnelega Laha njegovo radost, njegov up — njegovo deco?! Kaj bi storil slovenski mladenič, ko bi videl, da mu v njegovih rokah izdiha zadnji dihljaj, umorjena po laškem brezvestnem lopovu, njegova ljuba nevesta?! In slovenska žena, slovensko dekle, kaj bi storili, ko bi morali gledati, da jima je nesramni zločinec uničil njuno vse? Kdor pozna ljudsko dušo, ve le predobro, da v takih groznih trenutkih ni nikakega pomisleka, ne strahu, ne pokorščine! In posledice bi bile grozne, pregrozne!**

Hvala bogu, da laški zločinski bombni atentat ni zahteval človeških žrtev!

Mestni svet tržaški.

Nadaljevanje podrobne razprave o proračunu. - Prispevek za „Lego Nazionale". Važne izjave o vseučiliščnem vprašanju. - Vprašanje šole pri Sv. Mar. Magdaleni rešeno.

V razpravo je prišel predlog za podporo »Legi Nazionale« v znesku K 15.000.

Svet. Wilfan se je skliceval na razloge, ki jih je že o prejšnjih takih prilikah navajal, zakaj slovenska manjšina ne more glasovati za podporo. Ti razlogi pa so tudi že vsebovani v tem, kar je govoril v splošni razpravi. Ne moremo glasovati za že z ozirom na delovanje in svrhe »Lege Nazionale«. Mi razumemo te svrhe tako, kakor jih je priznaval sam svet. Ara v splošni razpravi. Ni namreč to obrambno delo, ampak napadalno. »Lega Nazionale« torej ni obrambno društvo, ampak napadalno in žaljivo. Zavodi Lege ne služijo toliko v svrho obrambe svojega, marveč v podpiranje vsega Vašega dela proti Slovencem. Pa tudi če bi bilo to delo opravičeno s stališča pravičnosti, ne bi mogli glasovati za podporo, z ozirom na pomanjkanje finančnih sredstev. V Galiciji imajo n. pr. obrambne organizacije verske narave, ali za nje prispevajo le pripadniki dotične vere. Tako naj bi Lego Nazionale podpirali le pripadniki italijanske narodnosti. Ni pravično in ni zakonito, da morajo tudi Slovenci pomagati društvu, ki je s svojim delovanjem naperjeno proti njim. Spričo dejstva, da je v tržaški občini veliko število občinarjev slovenske narodnosti, ni dopustno, da se Lega Nazionale podpira na račun občine. Za slučaj pa, da večina dovoli podporo, predlaga primeren znesek tudi za C. M. D. Če se že večina drži principa, da občina more trošiti v take svrhe, potem more po isti logiki dovoliti podporo za našo šolsko družbo, ki je v veliki meri zaslužna za naše mestno šolstvo, kajti ona vzdržuje šole, ki bi jih morala vzdrževati občina. Če ima občina že toliko sredstev za srednje in obrtno, seveda italijansko šolstvo, mora jih imeti tudi za ljudsko šolstvo za nad 2000 slovenskih otrok. Ako se torej Legi dovoli predlagana podpora, predlaga 10.000 K za družbo sv. Cirila in Metoda. Dr. Wilfan je govoril tako trezno, stvarno in prepričevalno, da se večina ni upala niti z besedico oporekati mu in tudi galerija ni niti žugnila.

Svet. Saraval je slavil pravičnost Lege Nazionale, trdeč, da to ni politična, ampak narodna družba, ki jo podpirajo Italijani vseh barv: liberalci, klerikalci in socijalisti. Ona le brani in ne žali. Snuje šole le tam, kjer drugače ne bi bilo preskrbljeno za italijanske otroke. Tu je zopet govornik pogreval vprašanje italijanske šole v Splitu, kjer da večina občinskega sveta noče ustanoviti italijanske šole, dasi ji je že upravno sodišče naložilo to dolžnost. Govornik je naglašal tudi koristno delovanje Lege, n. pr. v Škednju in Sv. Križu. V poslednji vasi da troši Lega vsako leto 25.000 K, na čemer ji mora biti občina hvaležna. (Klic s socijalistične strani: Zakaj pa ne skrbi občina?) Tu je govornik pel slavo tudi »Piccolu«. (Razni vzkliki med Slovenci in socijalisti.) Povsod, kjer žive razne narodnosti, da občine podpirajo šolstvo večine. Zato je občinskemu svetu v moralno dolžnost, da dovoli podporo Legi. Razume slovensko manjšino, da je nasprotna. Opozarja pa, da tudi slovenske občine ne delajo drugače.

Svet. dr. Wilfan je reagiral na pripombe predgovornika glede Splita. Je to vprašanje, o katerem se je nalašč informiral in doznal, da vzrok, zakaj splitska občina noče dati Italijanom šole, je politične narave. V kolikor more on presojati to stvar, izjavlja, da ne odobruje postopanje splitske občine. Brati v Dalmaciji naj mu ne zamerijo tega. Sicer pa bi postopanje splitskega občinskega zastopa lahko tudi drugače motiviral. Italijani tvorijo v Dalmaciji komaj dva odstotka prebivalstva, torej neznatno manjšino. Odpor občine v Splitu je le retorzija radi postopanja Italijanov drugod. Italijanov v Splitu ni ne absolutno in tudi ne relativno toliko, kolikor je Slovencev v tržaški občini. V Splitu ne tvorijo Italijani menda niti ene četrtine prebivalstva, v Trstu pa je Slovencev najmanj tretjina. Tu je torej močna slovenska manjšina, ki pa ne postopa tako, kakor postopajo Italijani v Dalmaciji. Če torej tržaška občina toliko trosi za Italijane, bi bilo le pravično, da da tudi slovenski Družbi podporo 10.000 K. In poudariti je treba, da Lega Nazionale ne trosi v Splitu niti oddaleč toliko, kolikor trosi C. M. D. v Trstu. Brez pretiravanja lahko rečemo, da bi, ako bi občina dala Slovencem vsaj približno toliko šol, kakor Italijanom, bilo tu najmanj 4000 slovenskih šolskih otrok. Ne more se tajiti, da bi ne bilo tudi italijanskih otrok v Leginih šolah. Ali je pa tudi veliko število slovanskih. Iz tega sledi, da Legi ne gre toliko za ohranitev svojega, ampak da je v njenem načrtu širjenje tiste t. zv. kulture med našim ljudstvom. Ni izbirčna ne v sredstvih, ne pri iskanju otrok. Klasični vzgled nam je Nabrežina. In tudi, če bi bile Legine šole samo za Italijane, ponavlja, da bi moral za te šole skrbeti narod sam. Delujte v svojih družbah, snujte svoje zavode, ali ne s pomočjo občine, to je: tudi iz žepov vaših nasprotnikov! Občina zbira denar od vseh, tudi Slovenci prispevajo v občinske svrhe. In tudi če bi se v Splitu godila krivica, radi tega ne sme še Trst delati krivice. Sredstva občine naj se rabijo v splošne namene in za naprave, ki bodo pristopne vsem.

Svet. Puecher je predlagal, naj občina prevzame vse zavode, ki jih vzdržujeta Lega Nazionale in C. M. D. in sicer pod pogoji, ki naj se določijo. Ta predlog je utemeljil že lani.

Svet. dr. Wilfan je izjavil, da bi slovenska manjšina le iz oportunitete glasovala za ta predlog. Ker pa je svet. dr. Puecher predlagal, naj se glasuje ločeno o Legi in C. M. D., je svet. dr. Rybár živahno oporekal temu, zahtevajoč, da naj se glasuje hkratu, kajti sicer bi mi riskirali, da bi večina sprejela prvi del predloga glede Lege, drugega pa ne. Sedaj se razumemo. Svet. Puecher: »Vendar niste mislili, da bi občina sprejela slovenske šole!« Dr. Rybář: »Sedaj je jasno, zakaj ste stavili tak predlog!« (Živahno prerekanje Slovencev z dr. Puecherjem.) Svet. dr. Wilfan: »Mi smo pripravljeni, sprejeti socijalistični predlog le en bloc!« In res se je vršilo o Puecherjevem predlogu glasovanje skupno. Za predloga dr. Puecherja in dr. Wilfana so glasovali samo Slovenci in socijalisti in je večina sprejela predlog finančne komisije v prilog Lege Nazionale.

Nato so bile odobrene postavke: prispevek občine za višjo trgovsko šolo Revoltella 10.000 K, društvu za varstvo privatnih uradnikov v svrho večerne spopolnjevalne šole za trgovske potnike 1000 K, za stenografsko šolo 1000 K.

Daljša debata se je razvila o predlaganem prispevku za italijansko vseučilišče. Svet. dr. Rybář je izjavil, da se Slovenci vzdrže glasovanja. Niso nasprotni ustanovitvi italijanskega vseučilišča in tudi glede sedeža bi se morda sporazumeli. Ali, dokler obstoje vzroki, ki jih je tako temeljito označil svet. dr. Wilfan, ne morejo glasovati za, dokler namreč mestna občina ne da Slovencem niti ljudskih šol. Tudi ta očitanja je večina mirno in tiho pogoltnila. Ko pa je hotel svet. Pittoni zavrniti podtikanja v »Piccolu« na škodo socijalistov glede njih postopanja v tem vprašanju, je prišlo do hrupnih prizorov in do mestoma srditega prerekanja med Pittonijem in županom, ki je vedno naglašal, da naj se tu ne razpravlja o stvareh, ki jih pišejo listi. Pittoni je odgovarjal, da »Piccolo« piše v imenu večine in zato si ne pušča jemati pravice, da tu zavrača njegova podtikanja. Tu morajo priti do glasu razne struje. Župan: »Pa ne v zvezi s tem, kar piše kak list!« Pittoni: »Tudi s tem!« Dr. Puecher, kričaje in razsrjeno: »V vseh parlamentih se govori tudi o listih!« (Nova prerekanja med županom in socijalisti.) Župan: »Popravljajte torej!« Pittoni: »Svojo zadnjo izjavo, da naj bi namreč iskali sporazumljenja s Slovenci, je »Piccolo« potvoril. Jaz sem naglašal le potrebo sporazuma s Slovani! Vršila so se že pogajanja, bile so že določene nekake glavne linije, a potrgali so jih tisti, ki v Trstu največ kriče za italijansko vseučilišče, tako da se je dotična komisija razšla in pogajal se je z vlado edini nacijonalist Pitacco. In začelo se je govoriti o tistih tečajih na višji trgovski šoli. Socijalistom se torej ne more ničesar očitati, ako niso pozneje sodelovali. Saj niso bili nič obveščeni o poteku pogajanj in bi se morali le bati, da bi ponavljali, o čemer se je Pitacco pogajal. Kar je trdil »Piccolo«, je bilo krivo, kakor je izkrivljena vsaka beseda v tem listu.«

Svet. Ara je očital Pittoniju, da je danes drugače govoril, kakor zadnjič. A Pittoni ga je zavrnil, da na strani večine vse zvračajo. Nato je večina dovolila prispevek 10.000 K za vseučilišče, a Slovenci so se vzdržali glasovanja.

O postavki: podpora 12.000 K za Università del popolo (ljudska predavanja) je predlagal svet. Pincherle, naj se ta svota zviša za 4000 K. Dasi se je poročevalec Arch uprl temu zvišanju, je bil predlog vendar sprejet. Glasovanje je bilo mešano. Sprejet pa je bli poročevalcev predlog, da se to zvišanje izplača le pod pogojem, da bosta proračun in pokritje sankcijonirana.

Pri postavki: ljudske knjižnice, je svet. Doff-Sotta opozarjal, da je šol, ki so brez knjižnic, a kjer so, niso knjige dobro izbrane. Učenci pa hočejo čitati; zato posezajo po sramotnem čtivu in ničvrednih publikacijah, ki jih demoralizirajo. Posledice temu so deloma javnosti znana, a mnogo jih vedo le učitelji. Krivda občine je, da ni na razpolago dobrih vzgojnih spisov. Če skrbite za čtivo za odrastle, morate tudi za učence. S svoto 10.000 K bi mogli preskrbeti vse šole. Za letos naj se stavi v proračun 2500 K. Svet. dr. Wilfan je naglašal potrebo javnih knjižnic tudi za slovensko prebivalstvo in je opozarjal, kako »Ak. društvo Balkan« zbira knjige za slovensko prebivalstvo v mestu in okolici. Ker bi bilo tudi v interesu občine, ako bi se širila kultura tudi med slovenskim ljudstvom, predlaga prispevek 2000 K za slovenske ljudske knjižnice.

Svet. K. Ara je bil za to, da se za letos določi 2500 K, a za pozneje naj bi primerno predlagala šolska komisija. Izjavil pa se je proti predlogu dr. Wilfana (Klici med Slovenci: »O saj smo vedeli!«)

Svet. dr. Wilfan: S tem, da skušamo širiti knjige tudi po okolici, dokazujemo, da smo element kulture. Seveda je tudi dobrotnikov, ki podpirajo to akcijo in celo učitelji po okolici prispevajo iz lastnega žepa v ta blagi namen. Wilfanov predlog je bil seveda odklonjen, ker so glasovali zanj samo Slovenci in socijalisti. Dovoljenih 2500 K je postaviti pod naslov: med razne izdatke in se imajo porabiti za šole v mestu in po okolici.

O prispevku: zavodu za pospeševanje malih obrtov, se je vnela precej dolga debata, vsled katere je bil predlog finančne komisije, naj se dovoli povišana svota 14.000 K pod pogojem, da se povišek da konsorciju brivcev za ustanovitev kurza, odklonjen in je bilo povišanje sprejeto brez te omejitve.

O postavki: Obuvala za revne učence, je poročevalec Arch sam predlagal, naj se svota zviša od 15.000 na 19.000 K. Svet. Nicolao pa je predlagal 25.000 K, naglašajoč, da najmanje ena tretjina šolskih zamud je pisati na račun pomanjkanja obuvala. Po daljši debati, v kateri je svet. Ferluga toplo priporočal, naj se jemlje ozir tudi na okolico, je bil z večino glasov sprejet predlog svet. Nicolao ter se je dovolila svota 25.000 K.

K postavki proračuna: »Vzdrževanje šolskih poslopij« je čital asesor Novak vrsto novih predlogov šolske in finančne komisije za poprave oz. nove gradnje šolskih poslopij: za meščansko šolo v ul. Donadoni 710.780 K; za ljudsko šolo v Kjadinu 382.650 K; za ljudsko šolo pri Sv. M. Magd. s slovenskim in italijanskim odelkom 374.120 K; za nakup zemljišča v razširjenje šole v ul. Giulia 70.000 K; v isti namen v ul. Ferriera 100.000 K; v zboljšanje zdravstvenih razmer na šolah v Škednju, Barkovljah, na Vrdeli, Proseku, Kontovelju in v Bazovici in v nekaterih šolah v mestu 400.000 K.

Svet. dr. Slavik je naglašal, da je dolga želja prebivalstva, da se pri Sv. M. Magdaleni Sp. sezida šola, da bi bila škedenjska razbremenjena. V zadoščenje nam je, da se ta želja uresniči. Obžaluje pa, da ni še določeno mesto, da so še načrti nepopolni, da ne vemo, kedaj se začne z delom, in ali bosta italijanski in slovenski oddelek skupno v enem poslopju, ali ločena. Zahtevamo isto postopanje s slovenskim, kakor z italijanskim oddelkom in mora biti izključena vsaka prednost. Predlaga torej, naj se obe poslopji začnete hkratu graditi po enakih načrtih in naj se oba oddelka odpreta v istem času.

Svet. Camillo Ara je sporazumljen in predlaga pospešenje teh del, da bi se ta točka posebej predložila namestništvu v svrho sankcije.

Svet. Puecher je izjavil, da bodo socijalisti glasovali »za«, četudi to ni njihov ideal.

Svet. dr. Slavik je opozarjal, da je šola v Bazovici v mizernem stanju, in priporoča, naj bi se zgradilo novo poslopje.

Svet. dr. Wilfan pa je predlagal, naj se na novi šoli v Kjadinu odpre tudi slovenski oddelek.

Svet. Pittoni: Če je tam tudi slovenskega prebivalstva! — Ta pripomba

je izzvala kontroverzo med Slovenci in Pittonijem.

Župan je dal najprej na glasovanje predlog »komisija« - Wilfan - Pittoni, ki je bil odklonjen; potem predlog »komisija - Wilfan«, ki je bil tudi odklonjen, a nato sprejet predlog komisije.

Predlog svet. dr. Slavika glede šole pri Sv. M. Magdaleni je bil **sprejet soglasno.** (Gibanje po vsej dvorani. Svet. Puecher: »Compromesso nazionale!« — Bučen smeh in razni vzkliki.)

Komisija predlaga, naj se najme začasno posojilo na kontokorent 360.000 K, da se bo moglo takoj začeti s temi deli. Ta predlog je bil sprejet s potrebno kvalificirano večino.

Pri točki »šolski zdravniki« je svet. Nicolao hvalil to institucijo in govoril o raznih boleznih, ki so razširjene med otroci. Priporočal je, naj bi šolski zdravniki češčeje obiskovali šole, kar se je doslej godilo nezadostno.

Svet. Camillo Ara je obljubil, da se vse stori v mejah možnosti.

Poročevalec Arch je priporočal, naj se troški za šolske zdravnike natančno precizirajo.

Nato je podpredsednik Doria, ki je proti koncu prevzel predsedništvo, zaključil sejo.

Brzojavna poročila.

Tridnevno premirje.

DUNAJ 22. (Izv.) Knez Viljem je sklenil včeraj z vstaši tridnevno premirje; pod kakimi pogoji, o tem še ni ničesar znano. Vendar pa se iz dejstva, da so nizozemski višji oficirji protestirali proti temu premirju, da sklepati, da je sprejel knez vse pogoje vstašev in da je bil prosil za premirje on, ne pa vstaši.

Na Dunaju vzbuja veliko vznemirjenje dejstvo, da nobeden od knezovih pomagačev, ki prodirajo od severa in juga proti Draču, še ni prispel pred mesto, pač pa so celo došla poročila, da so bile čete, ki so prodirale od Valone, ob reki Semeni krvavo tepene od vstašev. Splošno se označuje tridnevno premirje kot kapituliranje kneza Viljema. Značilno je, da sedaj tudi že oficijozno nemško glasilo „Kölnische Zeitung", svetuje knezu Viljemu, naj položi mandat zopet v roke velesil, od katerih ga je tudi prejel.

Hud poraz vladnih čet.

DRAČ 21. (Ob 10 zvečer. Kor.) Glasom poročila nekega holandskega poveljnika, se je vršil včeraj hud boj med sedmimi oddelki vladnih čet, bilo je čez 1000 mož, in med vstaši, ki so šteli komaj 600 mož in sicer pri Karabunarju in Lušinu. Desno krilo vladnih čet je vodil major Bessim beg v spremstvu holandskega častnika De Jongha, centrum pa Noureddin beg Vlora in Hišmi Toska, levo krilo pa Bektaš beg. Vstaši so zasedli vse okoliške višine. Po kratkem boju so vstaši premagali vladne čete in so jih pognali v beg ter so jih podili do Fiere na reki Semen, kjer so popolnoma razbite popustili in se umaknili. Razbite vladne čete se bodo vkrcale na povelje majorja Kroona na parnik »Gizela«, da jih odpelje v Drač.

Vojni svet albanski.

DUNAJ 22. (Izv.) Iz Drača se nam poroča: **Danes se je vršila pod predsedstvom kneza Viljema seja albanskega vojnega sveta, ki so se je udeležili nizozemski oficirji, albanska vlada in odposlanci t. zv. prostovoljcev. Ministrski predsednik Turkhan paša je naznanil, da so velesile odklonile odposlanje mednarodnih pomožnih čet. Nato se je razpravljalo o vprašanju pomoči, ki jo nudijo nekateri voditelji severnih in južnih Albancev, posebno Prenk Bib Doda in Ahmed bej. Knez je izrazil pri tem bojazen, da so ti voditelji nezaupljivi in da je prej smatrati, da simpatizirajo z vstaši kakor pa ž njim. Od Prenka Bib Dode je došlo poročilo, da hoče napasti vstaše le pod tem pogojem, če jih napadejo istočasno tudi čete, ki se nahajajo v Draču. Vojni svet pa je konstatiral, da je to nemogoče, ker se v Draču nahajajoči Malisori in Miriditi upirajo vsaki nadaljni vojaški akciji in zahtevajo le izplačilo zaostale plače.**

Po zanesljivih poročilih so dobili vstaši zopet znatna ojačenja. Nizozemski oficirji so radi tega očitali albanski vladi, da je bilo neprevidno, da se je sklenilo z vstaši premirje, ki je bodo izrabili ti le v svrho ojačenja svojih čet in da se pripravijo za nove napade. Vojni svet je končal brez rezultatov, četudi so nizozemski oficirji izdelali nov vojni načrt.

Položaj v Draču.

DUNAJ 22. (Izv.) Iz Drača se poroča: Tu je sedaj strašna vročina. V mestu se vrh tega razširja smrad, ki prihaja od trupel padlih Malisorov in Miriditov, ki leže še vedno v močvirju. V mestu je vse polno ranjencev brez zdravniške oskrbe. Pojavlja se pomanjkanje vode. V zaporih je veliko število muslimanov, ki so osumljeni, da so bili v zvezi z vstaši, ki tabore pred mestom. Radi zakasnitve prihoda čet Prenka Bib Dode vlada vznemirjenje; razširjajo se celo vesti, da se je v skadrski okolici uprlo muslimansko prebivalstvo, ki ga ovira na nadaljnem prehodu.

Grško-turška kriza.

Izjava grškega kralja.

BUDIMPEŠTA 22. (Kor.) Grški kralj Konstantin je izjavil nekemu korespondentu, ki je bil pri njem v avdijenci, sledeče: Grška noče izzvati vojne, in tudi če bi bila primorana, da jo napove, bi ne storila tega, da bi si pridobila kako ozemlje, marveč bi se zadovoljila z moraličnimi uspehi. **Mir pa je popolnoma izključen, dokler popolnoma ne prenehajo preganjanja Grkov v vseh turških pokrajinah, posebno v Macedoniji in v Mali Aziji.** Na pripombo, da ima Evropa dolžnost, da zabrani vojno, je odgovoril kralj, da Evropa ni zadostno poučena o ostrosti tega spora in da se velesile v obče le teško pridobe za kak skupen nastop.

DUNAJ 22. (Izv.) **Z ozirom na nocojšnje resne vesti iz Aten, se sodi v tukajšnjih diplomatičnih krogih, da se bo moglo govoriti o definitivnem razjašnjenju odnošajev med Grško in Turčijo šele takrat, ko bo Grška dosegla namen, po katerem stremi, namreč: da dobi garancije od Turčije, da prizna aneksijo otokov Kiosa in Mitilene od strani Grške in pa obljubo, da ne bo motena v mirni posesti teh otokov. Velesile se trudijo z vso močjo, da razrešijo položaj v mirovnem smislu in zatrjuje se tudi, da Anglija toliko časa ne izroči Turčiji že dograjenih obeh dreadnoughtov, dokler ne bo nevarnost popolnoma odstranjena.**

Volilci! Hrvatje in Slovenci Istre!

V smislu našega proglasa od dne 5. manika t. l. Vas pozivljamo, da dne **30. t. m.** v volilnem razredu mest, trgov, tržišč in obrtnih krajev, v katerem glasujejo tisti, ki spadajo v prva dva občinska razreda na volitvah za občinski zastop, ali ki plačujejo najmanje 20 K čistega davka, glasujete za te-le kandidate:

1. **V tretjem** volilnem okraju z glavnim voliščem Pulo:

STIHOVIĆ JOSIP

ravnatelj Istrske posojilnice v Puli.

Temu volilnemu okraju pripadajo: en del občine pulske, namreč S. Polikarpo, Veruda, Vintijan, Vinkuran, Kave, Valdebek, Kastanjer, Monvidal, Šijana, Tivoli, Železnica, Škutari, Sikiči, Jadreški in raztresene hiše.

2. **V enajstem** volilnem okraju z glavnim voliščem Pazinom:

KURELIĆ dr. ŠIME

odvetnik, Pazin.

Temu volilnemu okraju pripada vse, kar spada pod Pazin, Buzet in Plomin, razun dela mesta Pazin, starega mesteca Buzeta in dela Plomina.

3. **V trinajstem** volilnem okraju z glavnim voliščem Voloskim:

ČERVAR dr. GJURO

odvetnik, Volosko.

Temu volilnemu okraju pripadajo mesta Volosko - Opatija, Kastav, Podgrad, Lovran in davčna občina Klana.

Ta trojica kandidatov Vam je znana po svojem delovanju kakor bivših poslancev in zato pričakujemo s polno pravico, da se za njihova častna imena, kakor prvikrat tako tudi sedaj, združijo vsi naši volilci in podajo s tem dober dokaz zdravega umevanja naših sedanjih narodnih razmer in narodne moči.

Bližamo se koncu naših volilnih borb in ta konec bodi ovenčan z najboljim uspehom! Sedaj ni mesta za nikaka druga vprašanja, razun vprašanja **narodne časti, narodnega ponosa, narodne koristi, a zahteva, da vsi naši volilci kakor en človek, ena duša, dado svoj glas navedenim predložencem našega »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri!**

Nadalje pozivljamo naše volilce desetega volilnega okraja, da vsi dado svoj glas našemu častitemu starini, gospodu

ANTE BERTOŠA pok. NIKOLE

trgovcu v Pazinu,

ki ga je shod volilcev tega okraja proglasil za svojega kandidata. V ta okraj spada od Buzeta samo mestece Buzet, dočim ostanek mestne davčne občine spada k desetemu okraju mesta Pazina, in mesto Vodnjan in vse, kar spada pod to mesto.

Za mesto Pazin se je lahko ravnati: vsi oni, ki morajo glasovati na občini, naj glasujejo za **A. BERTOŠA,** a vsi oni, ki morajo glasovati na okrajnem glavarstvu, pa za **DR. ŠIME KURELIČA,** ker spadajo v enajsti okraj.

Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri.

Predsednik: Tajnik:

Dr. D. Trinajstić l. r. **Dr. Iv. Prudan** l. r.

V včerajšnjem popravku Zavarovalnice proti nezgodam v Trstu, ki smo ga, ker nočemo delati krivice nikomur, kljub temu, da ne odgovarja zakonskim določbam, lojalno priobčili prav tako, kakor zahteva zakon za pravilno sestavljene popravke, je izostal podpis popravljalke (štampilja): **„Delavska zavarovalnica proti nezgodam za Trst, Primorje, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu".** Sicer pa so čitatelji itak razumeli iz popravka samega, kdo je popravljalec.

Dnevne vesti.

Italija zopet prehiteva Avstrijo. Že več pametnih in trezno mislečih avstrijskih politikov, posebno onih, ki ne sodijo samo iz strogo političnega stališča napram Srbiji, katero je hvala gosp. Berchtoldu potem tudi na praktično življenje, na narodno gospodarstvo, ekonomijo, obrt in kupčijo, ki tvorijo podlago države, in ki polnoma zgrešeno, marveč se ozirajo pri vzdržujejo vlado in politiko, je že več opozarjalo, da naj se Avstrija sporazumi vsaj narodno gospodarsko s Srbijo in naj se okoristijo avstrijski sosedni in tudi oddaljenejši narodi sedaj po miru z bogato in v vsakem oziru ojačeno našo sosedinjo. Toda ti klici avstrijskih ekonomičnih politikov vseh in tudi nemške narodnosti, so se razbli . . . Italija je že v najživahnejši kupčijski zvezi ne samo z Grško, marveč tudi s Srbijo. Poročali smo že, da je narastel v zadnjem času izvoz srbske živine tako, da Srbija za izvoz lahko pogreša druge države, ki nočejo kupčevati ž njo. Iz Belgrada se poroča sedaj preko Rima, da oskrbuje posebno srbsko društvo za nakup goveje živine, ki deluje v Belgradu, italijansko zvezo za nakup živine »Union« z govejo živino. Ta družba je sklenila z italijansko vlado pogodbo, da bo oskrbovala z mesom več velikih italijanskih garnizij in da bo poslala še do konca tega leta najmanj 10.000 glav dobro rejene goveje živine. Italijanska vlada je dosegla pri tej kupčiji jako ugodne cene. Dobro bo zaslužila pri tem seveda srbska družba, ki preskrbuje direktno laško-srbsko družbo »Union«. Italija bo dobivala živino veliko ceneje iz Srbije, kakor jo dobivamo mi iz katerega koli domačega ali tujega kraja, dasi smo mi Srbiji najbližji in bi dosegli lahko še znatno nižje cene in bi bil uvoz veliko cenejši.

Odhod srbskega kralja. Turško - grška kriza prenehala. Uradno se poroča, da se je odločil kralj, da odide že te dni na letovišče in sicer v Ribarsko Banjo. V političnih krogih se smatra ta ukrep zelo važen, ker smatrajo iz nje, da je turško-grška kriza, zaradi katere je bila odgodena tudi srbska skupščina, prenehala in da v kratkem in mirnim potom popolnoma uravnana.

Srbsko - Vatikanski konkordat. Po med Srbijo in Vatikanom sklenjenem konkordatu bo podrejena od sedaj naprej katoliška cerkev v Srbiji katoliškemu nadškofu v Belgradu. Poleg tega se ustanove v Prizrenu in v Skoplju katoliške stolice, v Belgradu pa katoliški duhovni učni zavod. Nadškofu se odmeri letna plača 16.000 din. Nadškofa in škofa imenuje papež, kralj pa mora potrditi to imenovanje. Določeno je, da se imenovanje ne more izvršiti, dokler ni obveščena o kandidatih srbska vlada, ki da svoje dovoljenje za imenovanje še pred oficijelnim imenovanjem in potrdi po imenovanju le to, v kar je že privolila. Župno duhovništvo bodo imenovali dotična škofa odnosno nadškof. Tudi se ustanovi v Vatikanu srbsko poslaništvo.

Značilne izjave ruskega zunanjega ministra Sazonova. Eden najuglednejših in najbolj prebrisanih politikov sedanjosti ruski zunanji minister Sazonov, ki jako spretno vodi rusko politiko in skoro nevidno, a vendar zelo občutno vpliva in pritiska na ves razvoj evropske, posebno pa balkanske politike, in ki je prekrižal sporazumno z ostalima državama trojnega sporazuma, Angleško in Francosko že masikak načrt druge evropske politične skupine, predno je bil objavljen deloma v njegovem prvem početku udejstitve, se je izrazil po zgodovinskem sestanku carja Nikolaja in romunskega kralja Karla v Konstanci o posiedicah tega sestanka približno takole: Po sestanku v Konstanci se je moj optimizem glede rusko-rumunskih odnošajev, katerega so mi šteli nekateri krogi že skoro za političen greh, utrdil in dobil tako podlago, da je popolnoma upravičen. Po raznih pogovorih z odločilnim vodilnimi politiki rumunskim po tem zgodovinskem sestanku sem se popolnoma prepričal, da so postali odnošaji med obema državama vsled skupnih interesov in skupnosti mirovne politike takointimni, da ne razruši v bodoče nobena tuja sila tega prijateljstva. Z ozirom na zahtevo po eventualni reviziji bukareškega miru trdim smelo, da je ta zahteva otročja in da ni o reviziji niti govora. Glede grško-turškega spora, ki je nastal vsled krutega preganjanja Grkov v turških deželah, posebno pa v Mali Aziji, priznavam, da so grška poročila sicer nekoliko pretirana, kar se v podobnih slučajih vedno dogaja, kljub temu pa je položaj jako resen in opozarja Rusijo in Romunsko, ki imata pri tem skupne gospodarske interese na skrbno varovanje teh interesov. Zaradi tega stremi ruska politika soglasno z romunsko s stališča miroljubnosti za tem, da se ta spor mirno reši. Od mirne rešitve tega spora ne bosta imeli dobiček samo Grška in Turčija marveč tudi vse sosedne države, da lahko rečem cela Evropa. Za slučaj pa, da izbruhne med tema državama vojna, ne vem, kaj stori Romunska. (O ruskih namenih v tem slučaju Sazonov ne govori). Ne verujem pa na intervencijo Bolgarske, ker bi jej ne bila taka intervencija v nobenem slučaju v korist. Glede albanskega vprašanja je odgovoril Sazonov jako skeptično in je poudarjal, da se mora uravnati ta zadeva v okviru sklepov londonske konference in da upa, da se knezu Viljemu morda le posreči napraviti na kak način mir. Če tega ne doseže in če se Albanija popolnoma ne pacificira bo tvorila ta deželica stalno nevarnost za mir in napredek vseh sosednih držav in evr. miru.

Domače vesti.

Že zopet — junaštvo! Prejeli smo: Včeraj okoli 9 dopoldne sem stal v ulici Molino piccolo in mirno čital našo »Edinost«. Na enkrat me je neki laški pobalin, ki je bil v spremstvu dveh drugih — cittadinov, napadel, **mi iztrgal »Edinost« iz rok,** jo junaško raztrgal in pobegnil s tovariši vred. Tekel sem za pobalini, kričoč jim imena, ki niso ravno v čast našim preljubljenim cittadinom. Stražnika seveda ni bilo nobenega v bližini. Ko je od nekod pritekel, pa je bandit že izginil.

Od Sv. Jakoba. Slovenci pri Sv. Jakobu so čutili pred dvema letoma potrebo ustanoviti otroški vrtec, da se otroci slovenskih staršev ne poitalijančijo po italijanskih zavetiščih. Otroški vrtec, ki ga je prevzela v oskrbo šentjakobska podružnica CMD, napreduje dobro in zahaja sedaj vanj nad 100 otrok. Kakor vsako leto, priredi tudi letos šentjakobska podružnica CMD zaključno veselico otroškega vrtca v nedeljo, 5. julija t. l. z razstavo ročnih del, izvršenih v otroškem vrtcu. Poleg tega bodo tudi isti dan otroci pogoščeni z malinovcem in sladčicami. Spored je zelo zanimiv. Nastopali bodo otroci otroškega vrtca z raznimi prizori in pevskimi točkami. **Na tej veselici nastopijo tudi na splošno željo ves naraščaj in telovadci šentjakobskega »Sokola«, katerega smo v nedeljo tako občudovali.** Svirala bo tudi godba NDO. Ker je čisti dobiček namenjen v korist otroškega vrtca pri Sv. Jakobu, pričakujemo, da se udeleži slavno občinstvo te veselice mnogoštevilno. V nedeljo 5. julija naj bo torej narodni praznik in pojdimo vsi k Sv. Jakobu, ter tako pomagajmo blagemu namenu.

Nastopi »Sokola« v Trstu. Opozorjeni smo, da nedeljski nastop »Sokola« pri Sv. Jakobu ni bil prvi nastop sokolski v mestu tržaškem. Že za časov pok. Dolinarja in potem večkrat pozneje so bili sokolski pohodi v kroju po mestnih ulicah in celo po Corsu. Tako tudi na Dolinarjevem pogrebu, parkrat ob dinastičnih slavnostih, povodom izletov v Devin in v razne kraje okolice. Sokolske prireditve so bile na Monteverde, na vrtu Mondo nuovo, in celo (enkrat) v restavraciji **javnega vrta.** Toliko v bolje poznavanje dogodkov iz minolosti.

C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu odda dobavo orodja in delavnih priprav za službo vzdrževanja železnice v letih 1915. in 1916. potom javnega razpisa. Vložni rok do 20. julija 1914. opoldne. Podrobni podatki so razvidni iz časopisov »Osservatore Triestino«, »Wiener Zeitung«, »Verordnungsblatt für Eisenbahnen- und Schiffahrt«, »Lieferungsanzeiger«, »Laibacher Zeitung« in »Avisatore Dalmato« od 1. julija 1914.

Razpis službe. »Družba sv. Cirila in Metoda« razpisuje na svoji dekliški šoli v Trstu eno provizorično učiteljsko mesto. Prednost imajo one prosilke, ki imajo usposobljenost za poučevanje laščine. S potrebnimi dekreti opremljene prošnje naj se vlože do 10. julija t. l. pri vodstvu Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani, dne 20. junija 1914.

Vodstvo otr. vrt. v Vrdelci naznanja vsem znancem in prijateljem mladine da priredi v nedeljo dne 28. t. m. ob 5. uri pop. »Otroško veselico«, v korist tamošnje podružnice. Kdor pozna od bliže našo ubogo obkoljeno »Vrdelco« in mu je na srcu narodni razvoj, gotovo v nedeljo prihiti med nas upoštevajoč moralni in materijalni napredek.

Otroški vrtec v Rocolu priredi svojo običajno veselico v nedeljo, 5. julija, na praznik sv. Cirila in Metoda, ob 5.30 pop. v dvorani g. Škilana. Pri veselici bo sodeloval domači tamburaški zbor.

Žena petkrat ustrelila z revolverjem proti svojemu možu.

Kavarna »Al Fedel Triestino« se nahaja v ulici della Sanità. In v bližini te kavarne je v nedeljo popoldne ob 3 in pol počilo več strelov iz revolverja. Ti streli so prizvali na lice mesta množico radovednežev. Kaj se je bilo zgodilo? No, kmalu se je izvedel vzrok oni hstrelov. — Historija bi bila sicer dolga, a mi jo povemo bolj na kratko, a vzlic temu točno, kakor smo jo izvedeli. — 33letni težak Ferdinand Zechin, doma iz Pirana, se je pred devetimi leti oženil s sedaj 26letno Margarito rojeno Sponza. Živela sta lepo (ali morda tudi grdo) skupaj in sta imela dva otroka: Valerijo, ki šteje sedaj 9 let, in Amedeja, ki mu je komaj dve leti. — Zadnje čase je pa začel Zechin dvomiti o zvestobi svoje žene — in sicer ne vemo, če je bil njegov dvom upravičen ali ne —, in sicer zato, ker je opažal, da se vrača nekam prepozno zvečer domov. In vsled tega se je ona sklenila, ločiti se od njega. Šla je stanovat k svoji teti, Luciji Tuppini, v ulico del Ponte št. 6, dočim je šel on stanovat v ulico della Fabbrica št. 5. — To je bilo minulega meseca majnika. — Potem, ko sta bila ločena, je Margarita, potom gospe Salom, odbornice društva proti trgovini s človeškim mesom, dobila službo v nekem majhnem gledališču v Pazinu (?). Ker je bil pa mali, komaj 2letni Amedej bolan, ga je pustila tu v bolnišnici. Pred par dnevi so jej pa sporočili, da je mali Amedej ozdravel in da bo vsled tega odpuščen iz bolnišnice. Radi tega je Margarita prišla v Trst in se nastanila pri svoji materi, Mariji Sponza, v zagati sv. Lovrenca št. 6 ter si obenem našla službo v kavarni »Tergesteo«. Predvčerajšnjim, to je v nedeljo predpoldne je šla Margarita v bolnišnico po svojega otroka, po malega Amedeja. Vzela ga je iz bolnišnice in ga s seboj peljala domov k svoji materi. Med potjo je pa srečala svojega moža, Ferdinanda Zecchina. In takoj se je vnel med njima prepir. In povod temu prepiru je bil — ne da bi pretiravali — velik, krasen veličasten: ljubezen do lastnega otroka! Oče je hotel imeti svojega sina in mati je hotela imeti svojega sina! Mož in žena sta se prepirala radi njunega 2letnega otročiča in dasiravno sta skregana in ne živita več skupaj, šla sta vendar skupaj obedovat v neko krčmo. Sicer sta plačala obed vsak zase. Po obedu sta pa šla v vrt na Lipskem trgu, kjer sta se ustavila kak četrt ure. Med tem sta se pa vedno prepirala, kdo da bo vzel seboj malega Amedeja, ki, ubogi angelček, ni nič razumel, da se njegov krvni oče in njegova rodna mati kregata ravno radi njega, ravno iz ljubezni do njega. — Iz rečenega vrta sta se Ferdinand Zecchin in njegova žena Margarita podala po ulici della Sanità. Prepir je pa med zakonskima postajal vedno hujši in slednjič, v bližini kavarne »Al Fedel Triestino«, je skušal Zecchin iztrgati malega Amedeja iz naročja svoje ločene žene. Deek, nedolžen otrok, je pi tem vpil in jokal, a mati njegova, Margarita, je potegnila iz žepa revolver in ž njim štirikrat ustrelila proti svojemu možu, proti očetu, ki je hotel imeti svojega lastnega otroka. Sprožila je sicer revolver petkrat, a zadnjikrat je ostal hitec v revolverju. S prvim strelom je bil Zecchin zadet v levo roko in nato je prestrašen pobegnil. Pozneje so mu na pomožni postaji društva »Igea« vzeli krogljo iz roke. Žena je pa, ko je izstrelila revolver proti očetu svojega otroka, padla nezavestna na cestni tlak. Kmalu se je zbralo okoli nje več ljudi, ki so jej nudili prvo pomoč. V tem je pa prišel tam mimo policijski komisar dr. Lordschneider, ki je, ko je izvedel, kaj se je zgodilo, pozval redarje in dal odvesti žensko na policijski komisarijat v ulici della Muda vecchia. Tam je nesrečna žena povedala, da je streljala proti možu le zato, da ga ostraši, da bi jej ne vzel otroka, nikakor pa ne zato, da bi ga ranila. Povedala je, da je kupila revolver pred par dnevi, potem, ko jej je mati skrila drug revolver, ki ga je bila kupila že prej. — Zecchin, ki je bil prenešen v bolnišnico, je tam izpovedal ravno tako, kakor njegova žena. Rekel je, da po njegovem mnenju, ga je nameravala žena le ostrašiti, nikakor pa ne raniti. — Bodi nam tu, na koncu, dovoljeno izraziti naše mnenje: med tema dvema človeškima bitjima, ki tako ljubita svojega otroka, še ni popolnoma zamrla ljubezen!

Poboj v Repentabru. Pri neki plesni veselici je nastal strahovit pretep pri katerem sta bila težko ranjena 19 letni Ivan Ravbar, kmetski sin in 25 letni delavec Ant. Škabar. Oba so odpeljali skoro v brezupnem stanju v bolnišnico.

Srivnosti »zdravniške postaje«. Izvedeli smo, da je v nedeljo dopoldne ob polidesetih neki nespreten kolesar imenom Angeli, sin I. Lloydovega mašinista Emilija Angeli v Rojanu, povozil s kolesom neko približno 9letno dekletce, ki je dobilo pri tem tako hude poškodbe, da je moral priti na pomoč zdravnik s zdravniške postaje, ki je dal dekletce prepeljati v mestno bolnišnico. Naročili smo našemu poročevalcu, naj se o tem informira, a na zdravniški postaji ni o tej nezgodi niti zapisnika. Kako je s tem dogodkom? Kam je šel zapisnik?

Pazite na otroke! 8letna Celestina Leban, stanujoča s starši v Sesljanu, je predvčerajšnjim popoldne padla z nekega zidu in si zlomila nogo. Prepeljali so jo v mestno bolnišnico v Trst.

Vrtnice, ki imajo tako močan duh, da se starejo nosne kosti onemu, ki jih hoče vohati. Vrtnica je ena najlepših cvetk, a tudi nje vonj je eden najprijaznejših. Vrtnica sama na sebi je zelo vabljiva za oči, a nje vonj je vabljiv za nos. Na oknu neke krčme v ulici dei Carradori se je minolo nedeljo nahajal lep vrč krasnih vrtnic. V gostilni

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépin.

— Govoriti sem hotel s teboj, toda ne v Matildini navzočnosti, — je nadaljeval. — Gre namreč zanjo. Čitaj to pismo, ki sem ga prejel pravkar.

Pavlina je vzela pismo, ki ga jej je izročil soprog in je hitro preletela sledeče vrstice:

»Grad Reilly le Vicomte, 14. decembra 17 . . — Ljubi marki, ali pravzaprav, dragi moj dečko, kajti moja starost mi dovoljuje, da Vas imenujem tako. Nameraval sem vas posetiti v Parizu proti koncu tega leta, toda delal sem račun brez putike, ki me je brez usmiljenja privezala na posteljo in me najbrž ne izpusti tako kmalu.

Hotel sem Vam in gospe markizi predstaviti svojega nečaka, grofa Hektorja de Reiux in Vaju oba naprositi, da bi mu bila naklonjena. Ker ga vkljub velikemu svojemu obžalovanju ne morem spremiti v Pariz, sem mu naročil, naj Vam izroče to pismo. Predstavi se Vam torej sam in da ga zato ne sprejmete nič manje ljubeznivo, nego če bi ga Vam bil priporočal jaz osebno.

Mlada deklica je nosila nad spodnjo obleko iz rdeče svile bledordečo krep-obleko, ki je bila vsenaokrog okrašena s šopki belih vrtnic.

Po okusu tedanjega časa so bili njeni lasje pokriti s celim oblakom dišečega ličila. Snežnobeli lasje, ki so jej obkroževali čelo, ki je bilo kakor iz slonove kosti, so le še bolj vplivali, da so Matildine temne oči dobivale skoraj magičen blesk.

Imela je na sebi samo dva popolnoma preprosta nakita, vendar tak niz okoli leve roke. V tej preprosti toaleti je bila Matilda d' Herouville božansko lepa.

Ko je čula Matilda, da je Pavlina vstopila, je smehljaje obrnila glavo proti njej.

— Kako se ti zdim, ljuba sestra? — je vprašala Pavlino in jej vrgla poljubček z roko.

— Dražestna si, sestrica, kakor vedno, — je odgovorila gospa d' Heouvillova.

— Laskanje ni odgovor, — je rekla Matilda s kretnjo razžaljenega otroka.

— Ali je moja krivda, če je resnica podobna laskanju?

— Dobro, — je vzkliknila Matilda smeje, pisano je, da ne smem jaz imeti zadnje besede! Rajši se uklonem, nego da bi se prepirala, in ker že tako zatrjuješ, se bom smatrala za dražestno! . . . Toda kaj vidim? — je dostavila, izpremenvši glas, — ali smem verjeti svojim očesom? . . . Ura je bila že devet in meni je treba le še obleč rokavice; ti pa še nisi gotova, sestra?

sami se je pa med drugimi pivci nahajal vodja finančne straže Viktor Špeh. In kakor vodja finančne straže ima ta Špeh ne le dobre oči, ampak tudi — dober nos. In ravno ta njegova lastnost, ki je pri finančnem stražniku, še bolj pa pri vodji finančne straže tako potrebna, namreč ta, da ima dober nos, je rečenega Špeha zapeljala: njegov dober nos je bil izvohal dober vonj onih vrtnic in Špeh je prosil krčmarja, naj mu dá par onih vrtnic. Krčmar je pa zavrnil to prošnjo: sicer pa ne moremo pojmiti, zakaj ni dal tega zadoščenja ubogemu Špehovemu dobremu nosu. Špeh se je pa razjezil, pograbil eno vrtnico in jo zalučal za krčmarjem. Krčmar pa, prevdarivši, da je vsega tega kriv le Špehov nos, je rečenega vodjo finančne straže udaril po poželjivem nosu s tako silo, da mu je zdrobil nosne kosti. — Altro che vrtnice.

Prišel je iz Amerike v Trst umret. 38letni črkostavec Peter Žnideršič, stanujoč v Trstu v ulici Ruggero Manna št. 26, je prišel v soboto zjutraj iz Amerike v Trst. Predsnočnjim se ga je pa nenadoma polastila slabost in revež je bil malo pozneje mrtev.

Železna posoda. Pod navadnim naslovom »Pretep« smo v »Edinosti« od minole nedelje poročali, kako sta se neki Josip Kiass in Josip Mihelčič, v petek zjutraj nekaj sprla in si jih povedala par gorkih, nakar da je Mihelčič namlatil Kiassa z neko železno posodo in mu zadal štiri rane. Povedali smo tudi v oni notici, da je slednjič Kiass iztrgal ono železno posodo Mihelčiču iz rok in ž njo parkrat udaril Mihelčiča, nakar da so bili prišli redarji in aretirali Mihelčiča. — Sedaj smo pa vsaj izvedeli, kakšna da je bila ona železna posoda: bila je namreč to navadna železna ponev. Ko sta se Mihelčič in Kiass prerekala, je namreč ta poslednji stopil v neko krčmo v ulici della Geppa — kjer se vršil prepir med njima — in tam pograbil ponev polno vrele vode ter hotel Mihelčiča opariti. Mihelčič se je pa temu izognil in se nato polastil ponve, ter je s to res namazal Kiassa. Včeraj se je pa proti Kiassu vršila razprava na okrajnem kazenskem sodišču in Kiass, ki je hotel popariti Mihelčiča, je bil obsojen na 48 ur zapora, vsled česar je on odšel poparjen s sodišča. Moral bo pa najbrže še v bolnišnico, da si zleči rane, ki mu jih je Mihelčič zadal s ponvijo.

Samoumor. V nedeljo predpoldne so našli v botaničnem vrtu pri Sv. Alojziju neko 20 do 24letno deklino, ki se je zvijala v bolečinah. Nesrečnica, ki je bila, sodeč po zunajosti, šivilja, je bila izpila precejšnjo množino karbolne kiseline. Bil je k njej pozvan zdravnik s zdravniške postaje, ki pa ni mogel storiti nič drugega, nego, da jo je dal nemudoma prepeljati v bolnišnico, kjer je pa nesrečnica par minut po prihodu umrla.

Društvene vesti.

»Narodno-socijalna mladinska organizacija« sklicuje v petek, točno ob 8.30 zvečer mladinski sestanek v prostorih NDO z dnevnim redom: Naše dosedanje delo in perspektive. — Bratje naj se tega važnega sestanka udeleže v velikem številu. Vpisovalo se bo tudi nove člane. — Odborova seja se bo vršila v četrtek, točno ob 8 zvečer.

Skupna seja odborov podružnic CMD: lonjerske, sv. ivanske in vrdelske se bo vršila jutri, v sredo, 24. t. m., ob 8.30 zvečer pri Subanu na Višavi. Velika CM slavnost 5. julija.

Odsek pekovskih mojstrov vabi vse tovariše na sestanek, ki se bo vršil danes, 23. t. m., ob 4.30 popoldne v prostorih »Trgovsko-izobraževalnega društva«, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 2, I. n., za važno posvetovanje glede 3. točke dnevnega reda prihodnjega občnega zbora pekovskih mojstrov, ki se bo vršil dne 25 t. m. Ta točka dnevnega reda je velike važnosti toliko v stanovskem kakor tudi v narodnem oziru, ter zasluži, da se potrudite danes vsi na posvetovanje, da ukrenemo potrebno glede stališča, katero imamo zavzeti ob priliki zadružnega občnega zbora tržaških pekovskih mojstrov proti omenjeni točki.

Občni zbor »Slovanske Čitalnice« se vrši v torek, 30. t. m., ob 8.30 zvečer v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo knjižničarja in oskrbnika. 5. Poročilo preglednikov. 6. Volitev predsednika in odbora. 7. Volitev treh preglednikov. 8. Slučajnosti.

»Društvo odvetniških in notarskih uradnikov« sklicuje za danes zvečer ob 7 sestanek v malo sobo gostilne NDO, ulica Commerciale št. 7, na katerem se bo razpravljalo o sprejetih in nesprejetih odgovorih od strani gg. šefov na društveno okrožnico.

Narodna delavska organizacija.

Poročilo o kongresu »Narodne delavske organizacije«, v kolikor spada v javnost, prinesemo v prihodnjih dneh. Za danes omenjamo le, da je kongres uspel sijajno in da je bil za predsednika osrednjega izvrševalnega odbora ob velikem navdušenju zbranih delegatov izvoljen tov. **dr. J. Agneletto.**

Kongres »Narodne delavske organizacije«. Na podlagi razprav kongresa »Narodne delavske organizacije« je bil izdan sledeči komunike: 1. V kpoznanju, da zamorejo biti koristi jugoslovanskega delavstva uspešno varovane le potom močne in trdne, po vsej Jugoslaviji se raztezajoče enotne organizacije s spojitvijo že obstoječih, na narodni in socijalni podlagi slonečih strokovnih udruženj, se kongres NDO načeloma izreka za spojitev vseh teh v enotno zvezo. — 2. V spoznanju, da je glavna naloga narodno-socijalnih organizacij skrbeti za blagostanje delavstva, se kongres v varstvo delavskih interesov izreka za kar najradikalnejši boj proti delodajalcem brez razlike narodnosti, in sicer brez ozira na kakršnekoli tuje vplive.

Podružnica NDO pri Sv. Ivanu. C. kr. namestništvo je potrdilo pravila za podružnico NDO pri Sv. Ivanu.

»Zarja« mi očita, da sem na shodu v Šiški neresnico govoril in me zato zmerja z lažnivcem, obrekovalcem itd. Naj častita gospa »Zarja« vzame na znanje, da sem vložil radi tega proti njej tožbo; opozarjam jo pa že sedaj, da naj mi nikar ne prihaja več s prošnjami o poravnavi in umaknitvi tožbe. Capito? — **Br.**

Darovi.

— Svetoivanski podružnici CMD je daroval g. Lozej 2 K iz žalosti, ker nima nikdar časa, obleči sokolskega kroja; nadalje je daroval cerkveni povski zbor pri Sv. Ivanu 5 K. Kakor nas vsak dar veseli, moramo pa še posebej beležiti s pravim slovenskim veseljem tega zadnjega, ki nam jasno kaže, da kri res ni voda! Srčna hvala darovalcem.

— Ob priliki zaroke g. Večerina je nabral g. Feigl K 1.68 za CMD. Bog ga živi, strica. Denar hrani uprava.

— Za moško podružnico CMD so darovali v protest proti barbarskim napadom na slovenske gospodične, rodoljub z dežele 1 K; ker so fotografije dobro izpadle Jerkič in Bohinec 2 K.

— Za podružnico CMD v Rojanu: gca. Pepina Lavrenčičeva nabrala na »osmici« pri »Materinčku« K 8.04, k tej svoti dodala gospa Pavla Geržina še K 1.12; povodom birme Olge in Borisa Gržina K 15.—; iz nabiralnika v rojanskem »Konsumnem društvu K 26.20; v zopetni stari, veseli družbi v rojanskem »Konsumnem društvu« nabrala gospa Gromova K 18.—. Iskrena hvala vsem!

Vesti iz Goriške.

Nelogičen je naš boj proti Bombiču pravi magistratno glasilo. Borimo se proti Bombiču seveda le radi tega, ker je on dober Italijan in ker brani laški značaj Gorice. Gospodje pri »Corrieru«, kako zelo naivni in slepi, ali pa nad vse zlobni in lažnivi. Tudi v Trstu se bore Slovenci z enako silo proti magistratu, ki čisto na enak način zatira Slovence, ali kedaj ste slišali, da bi tržaški Slovenci tako vehementno nastopili proti dr. Valeriu, kakor m o r a m o mi proti Bombiču. Ne zadosti, da je Bombič nacionalno kričevčen, on je tudi gospodarsko in moralno v škodo Gorice, vsled svoje nezmožnosti. Povedali smo vam že tolikokrat svoje argumente, da vam v resnici lahko prihranimo ponovno očitanje. Naravnost nebeška je tedaj vaša naivnost, če hočete, da mi radi tega, ker je Bombič naš narodni nasprotnik, iz čisto neumljive kurtuazije spregledamo njegovo župansko delovanje. Ne, gospodje pri »Corrieru«, tako popustljivi nismo. Tudi mi smo meščani in imamo kot taki svoje dolžnosti in pravice. Zato pa nam ni vseeno, kako se gospodari na magistratu. Niti najmanj ne bi nastopili proti potrditvi goriškega župana in naj bi bil ta še tako hud Italijan, če ne bi bilo njegovo ime zvezano z dogodki, ki so v škodo in v sramoto mesta. Borimo se proti narodnemu nasprotniku energično in brez sentimentalosti, proti nasprotniku, ki je v škodo ne le Slovencem, temveč tudi vsem meščanom pa z podvojeno silo. — Naš boj ne pogreša prav nič logike, pogreša jo pa vaš, gospodje zaščitniki magistrata. Ker Vi trdite, da mora biti župan Gorice hvaljen od vseh le radi svojega italijanstva, če prav je drugače še tako nezmožen. Nad to vašo logiko se zgledujte, ki je vredna vsega pomilovanja, ne pa nad našo.

Krajevna skupina Zveze jugoslovanskih železničarjev v Dutovljah priredi dne 5. julija ples v gostilni pri Lovrencu. Začetek ob 3 popoldne. Svirala bo sokolska godba iz Prvačine.

Zlet III. okrožja goriške sokolske župe v Dornbergu. Zlet in veselica bi se moral vršiti v Dornbregu. Ker pa je bil na programu tudi ples, so se pa zbali modri občinski očetje pohujšanja in so sklenili, da je treba za ples plačati pristojbine 100 K. Nato so pa Sokoli odgovorili s tem, da so preložili veselični prostor iz Dornberga v Prvaški mlin, kjer se je vršila v nedeljo telovadba in veselica III. okrožja. Oboje je uspelo nad vse dobro. Nastopili so člani, članice in naraščaj s prostimi vajami, kjer so pokazali v polni meri lepoto vaj. Sledila je orodna telovadba, kjer so pokazali telovadci, da ne nudijo nekaj izbornega le v skupini, temveč tudi posamezno. Telovadni nastop je zaključila lepo kombinirana skupina. — Po telovadbi se je razvila animirana veselica, da so bili vsi zadovoljni. III. okrožju pa za njegov nastop naše čestitke.

Sankcijoniran deželnozborski sklep. Najvišjo potrditev je dobila prememba § 14. cestno-policijskega reda, ki se glasi sedaj na kratko tako: »Vsi vozovi se morajo umikati na levo in prehitevati na desno. Če pridetą dva vozova istočasno na križišču skupaj, potem ima prednost oni voz, ki pride od leve strani. Vsi vozovi pa se morajo umikati vozovom, kjer so člani cesarske hiše, dalje vojaškim četam, pročesijam in pogrebom. Vsak voz se mora končno tudi umakniti poštnim in vozovom gasilcev.

Visok gost. V nedeljo opoldne je prišel v Gorico nadvojvoda Friderik, glavni nadzornik infanterije. V hotelu »Südbahn« so čakali njegovega prihoda namestnik Hohenlohe, brigadir Fernengel in več drugih odličnih ljudi. V »Südbahnu« je bil nato lunch, ob 2¼ pa se je odpeljal nadvojvoda v družbi treh avtomobilov v Gradež. Ob 7.30 se je povrnil v Gorico.

Volitve v odbor »Lege Nazionale« so se izvršile brez hrupa. Izvoljena je bila kompromisna lista med liberalci in mazzinianci z dr. Pinavčičem na čelu. Prepiri med Italijani s tem seveda še niso utihnili, kakor kaže uvodnik v včerajšnji »L' Eco del Litorale«.

Občni zbor Trgovske in obrtne zadruge v Gorici se je vršil v nedeljo ob 10 dopoldne v društvenih prostorih. Udeležba je bila povoljna, zanimanje zadružnikov precejšnje. Zbor je otvoril predsednik likvidacijskega odbora **ravnatelj Žnideršič,** ki je po kratkem nagovoru podal besedo ravnateliu g. Bajcu, da prebere obširno in zanimivo poročilo odbora. Likvidacija napreduje, vsled splošne gospodarske krize sicer počasi, a vendar tako, da bo najkasneje v treh letih končan primanjkljaj pri Trgovsko obrtni zadrugi. Vsega primanjkljaja je še okoli 350.000 K. Poročilo nadzorstva je podal dr. **Podgornik.** Likvidacijski odbor je deloval pridno. Nato je pojasnil dr. Podgornik na kak način je mislil doseči likvidacijski odbor sanacijo zadruge. Prvič potom podpor. Če bi člani v tem oziru storili svoje, potem bi tudi vlada prispevala svoj delež. Apel na občine je bil brezuspešen, le županstvo Miren je obljubilo podporo. Drug način sanacije bi bila ustanovitev banke, ki bi prevzela vse obveznosti in terjatve zadruge. Apel pa, ki se je storil v tem oziru, je ostal vsled nemirnih časov brezuspešen. V tem oziru bo najboljše ustanoviti zadrugo. Skrbeti bo pa tudi treba glede Trgovskega doma in se more tudi to vprašanje ugodno rešiti. Glede zadruge pojasnjuje še podrobneje nato g. ravnatelj Žnideršič. Preglednikovo in nadzorstveno poročilo, kot tudi poročilo likvidacijskega odbora se na to sprejme.

Slede volitve. V celoti se sprejme od dr. Podgornika predlagana lista. Soglasno z vzklikom se izvolijo v načelstvo: dr. Pue, dr. Šaplja, Poveraj, Žnideršič, Kravos, Kerševani in Bežek. V nadzorstvo so izvoljeni tudi soglasno in z vzklikom gospodje: Oblokar Ivan, Pregrad Ivan, Žilih Josip, dr. Podgornik Karel, Klanjšček Josip, Erzetič Anton, Furlani Leopold, Koritnik Anton in Jerkič Jože. Ker pa je večina odklanjala kot člana likvidacijskega odbora gospoda Antona Kluna, so se izvršile volitve z listki in so izvoljeni kot zastopniki upnikov gospodje: Kovač Ignac, župan, g. inž. Vošnjak, dr Kersnik in dirigent Kačić. Kot zastopniki zadružnikov pa gospodje: ravnatelj Žnideršič, trgovec Kravos in dr. Šaplja.

Iz Kanala. Za družbo Sv. Cirila in Metoda je daroval gosp. **Anton Podbršček ob pogrebu svojega nečaka in varovanca Antona Živca, učenca v Kanalu** v zahvalo cenj. učiteljstvu 4 razr. šole in učencem za lepo udeležbo pri pogrebu, znesek 10 K v roke gosp. voditelja Al. Verča. Znesek hrani gč. blagajničarka Kanalske C M D podružnice. Srčna hvala.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Rihenberku priredi dne 28. t. m. veliko slavnost pri kateri bodo sodelovala društva iz Sela, Prvačine, Tomaja ter Rihemberka, in govornika A. Beg, družbeni pot. učitelj in dr. Štefančič iz Gorice. Ta dan je tudi izlet na Rihemberški Grad v katerem si vsakdo lahko ogleda znamenite zgodovinske spomine. Začetek veselice ob 3 in pol pop. na vrtu hotela „Ličen". Med in po veselici bo igrala godba na lok iz Gorice. Ker je dobiček prireditve določen v obrambo proti krutemu sovražniku našega naroda in se proslavi ta dan 500 letnica ustoličenja zadnjega slovenskega vojvode na Koroškem, je vabljeno vse, kar čuti narodno. Zdravo! Na svidenje!

Priznano sredstvo proti debelosti je pritna kisla voda »HUNYADI JANOS«. Pri sistematičnem uporabljanju te naravne kisle vode in temu odgovarjajoči dijeti, pride se v kratkem do zaželjenega uspeha. S tem poneha tudi valovenje krvi proti glavi. Vsi zdravniki so se pohvalno izrazili o kisli vodi »Hunyadi Janos«, ki spada med najboljša odvajalna sredstva.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORITELEN PODRUŽNICA v TRSTU
via del Ponterosso 5. - - via Nuova 15.
Vloge na knjižice 3¾-4¼% in na tekoči račun po odpovednem roku.
Stalne vloge in vloge po tekočem računu po dogovoru najugodnejše.
VADIJE in KAVCIJE --- MENJALNICA.
Uradne ure od 9.-12.½ dop. in 2.½-5. pop.

ZAHVALA.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom britke izgube naše iskreno ljubljene hčerke, soproge, matere, sestre in sinahe

PAVLE KAKEŠ roj. TANCE

bodi izrečena najsrčnejša zahvala.

Posebna zahvala veljaj vsem gg. darovalcem prekrasnih vencev. Zahvaljujemo se še posebej gospodom uradnikom južne železnice, gg. železničarjem ter sploh vsem ostalim od blizu in daleč, ki so s svojo požrtvovalnostjo ali na kak drug način pripomogli, da se je pogreb nepozabljene pokojnice izvršil na tako veličasten način.

NABREŽINA, 23. junija 1915. ŽALUJOČI RODBINI KAKEŠ—TANCE.

Mnenje g. dr. Evg. Menykért-a
v Marijinih varih.

Gosp. J. SERRAVALLO **Trst**

Si dovoljujem poročati, da smatram Vaše ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo), za izbornega tonika, katerega bolniki prav radi vzamejo in da pred vsem povspešuje tek, kar je posebno važno pri bolnih in rekonvalescentih.

MARIJINE VARI, dne 16. junija 1911.

Dr. Evgen Menykért.

NESTLÉ-JEVA MOKA ZA OTROKE
Poskuse pošlje na zahtevo popolnoma zastonj.
Nestle, Dunaj I, Biberstrasse 14 K.

Dr. PEČNIK
Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specijalist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

Kdor želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati z boljšo,
kdor išče dobrega in lahkega postranskega zaslužka,
kdor uživa ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znancih,
kdor se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se mu dobro izplača,
ta naj nemudoma sporoči svoj naslov pod „Poštni predal 47", Ljubljana.

Alojzij Uhlfeder
Trst, V. G. Vasari 19, Trst
Zaloga bukovih in hrastovih dog za vsakovrstne pode.

Tapetarski in preprogar. mojster
DRAGOTIN PUC
Trst, Via Molin Grande štev. 38
se priporoča cenj. občinstvu.

Pohištvo se nabavi ceneje nego v vsaki drugi zalogi, v prodajalni pohištva S. BROD, ulica Spuero Nuovo 7, I. (ob strani poštne palače) - Moderne spalne sobe od Kron 320·— naprej. Po dogovoru plačevanje na obroke.

Prva tržaška tovarna
brusnih kamnov, smirka in „corundum"
G. Pilotti-Trst
Pisarna: Riva Pescatori 14, Tel. 15-25

D^ra KORSANO
Specijalist za sifilistične in kožne bolezni
Ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I.
(Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.
Sprejema od 12. do 1; in od 6 do 7 pop. ženske od 5 do 6 popoldne.

ZDRAVNIK
Dr. D. KARAMAN
specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (kakor: grlo in nos)
ordinuje na svojem stanovanju
v Trstu, Corso štev. 12, Telef. 177/IV
od 11½ do 1½ in od 4½ do 5½ pop.

Specijalist za živčne bolezni
Dr. Alfred Šerko
Ordinira od 2-4 pop.
V. G. Gallina 2. (Piazza Goldoni 9)

Nikdar - do letos!
Vsled nakupa velikanske partije (2000) možkih in otroških oblek, zamorem prodati obleke po nabavnih cenah.
Moderne možke obleke od K 14 naprej
„ otroške „ „ „ 8 „
„ oblečice za otroke od 3—10 let „ „ 3 „
Velikanski izbor blaga za obleke po meri.
(Zadnji uzorci od K 32 naprej.)
Velik izbor delavskih oblek, hlač, spodnjih srajc in drugega perila.
Vse po najzmernejših cenah
Alla città di Trieste
Trst, ulica G. Carducci štv. 40.

Pristno brnsko sukno
pomladna in poletna sezona 1914.
Odrezek 3·10 m dolg za kompl. moško obl. (suknja, telovnik, hlače) +++ samo +++
1 odrezek 7 kron
1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
1 odrezek 17 kron
1 odrezek 20 kron
Odrezek za črno salonsko obleko 20 K kakor tudi blago za površnike, turistovske lodne, svil. kamgarne, blago za damske obleke itd. pošilja po tovarniških cenah kot reelna in solidna, najbolje znana tovarniška zaloga sukna
Siegel - Imhof - Brno (Moravsko)
Vzorci gratis in franko.
Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročujejo sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so znatne. Stalne, nizke cene. Velik izbor. Uzorna, zanesljiva postrežba tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu.

Mirodilnica G. MACORIN
Trst - ulica Farneto štv. 33 - Trst
Zaloga drog in specijalitet parfumov.
Livola-Bay-Rum Composè proti izpadanju las in za čiščenje glave
Specijaliteta: „Razkisovalec za vino". - Modra galica in žveplo.

„Tržaška posojilnica in hranilnica" registrovana zadruga z omejenim poroštvom
TRST, Piazza della Caserma št. I. nadst.
(v lastni palači) uhod po glavnih stopnjicah.

POSOJILA DAJE
na vknjižbo 5½%
na menice po 6%
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
ESKOMPTUJE TRGOV. MENICE.

HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po
4¼%
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. - Vloga se lahko po eno krono. - ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE (HRANILNE PUŠICE).

Poštn -hranilnični račun 16 004. TELEFON št. 952.
Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, **popolnoma varno** proti vlomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.
Stanje vlog nad 10 milijonov kron.
Uradne ure: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. - Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Iz Devina. V sredo dne 24. t. m. na dan sv. Ivana se bo tu vršil starodavni konjski sejm. Ob tej priliki priredi bralno in pevsko društvo »Ladija« v Devinu na občinskem vrtu javni ples, pri katerem bo svirala vrla godba iz Nabrežine. Obenem prired ipodružnica CMD cvetlični dan.

Blagoslovljenje ljudske šole v Kostanjevici. Bilo je okolu 7 zvečer v soboto 6. t. m., t. j. predvečer blagoslovljenja javne ljudske šole, ko se je oglasil zvon iz line zvonika, odgovoril mu je strel iz topiča, ki je naznanjal in napovedal, da se drugi dan blagoslavlja hram prosvete. Napočila je potem zora nedelje in zastave so zaplapolale na novem šolskem poslopju ter začele pozdravljati z bogate kakor z najbornejše hiše. Ljudje so hodili pred hiše in gledali, kaok bo vreme in si želeli v svojih srcih krasnega dneva. Deset ura je odbila, zvon je zapel, topiči so se oglasili. Dospel je gospod c. kr. okr. glavar v spremstvu članov c. kr. okr. šol. sveta iz Sežane. Podžupan g. Orketič ga je v krepkih besedah pozdravil v imenu županstva, nadučitelj g. Fakin pa v imenu učiteljstva in zbrane šolske mladine. Po odpetju pozdravne pesmi se je odkorakalo v cerkev, kjer se je vršila sv. maša, med katero je imel g. vikar Bratina lep govor o novi šoli. Po maši je šel izprevod k novi šoli, katere blagoslovitev se je izvršila z najvejčo slavnostjo. Ko so bili končani cerkveni obredi, se je oglasil pred šolsko stavbo gospod glavar Lasič, ki je spomnivši se Njegovega Veličanstva izpregovoril nekaj lepih besedi na občinstvo, kateremu je priporočal složnost s šolo. O zgodovini šole je nato govoril g. M. Kante, okr. šol. nadzornik. Z veseljem je ljudstvo sledilo govoroma g. župana Trampuža in g. nadučitelja Fakina, ko sta se zahvalila vladujočim faktorjem za zgradbo tako lepe šole in ureditev tako krasnega šolskega vrta. Nato je učenka K. Kolmanova deklamirala z navdušenostjo »Domovini«, učenec Fr. Trampuž pa »Življenje ni praznik«. Oba kakor tudi ostala šolska mladina s proizvajanjem treh lepih narodnih pesmic je žela največje pohvale. Vsa čast gre tudi domačima pevskima društvoma, ki ste pod spretnim vodstvom g. Fr. Trampuža zapeli par lepih pesmic in s tem izpopolnili slavnost. Skupni obed je pripravil krčmar Fr. Urdih, ki je svojo nalogo izvrstno izpolnil. Med obedom je na predlog g. J. Štreklja, nadučitelja v Komnu nabrala g.čna učiteljica V. Antoničeva K 32.10 za šolarsko knjižnico v Kostanjevici in 33.10 K pa za šolsko družbo sv. Cirila in Metoda. Denar hrani t. č. blagajničar podružnice CMD. v Kostanjevici. Po končanem obedu se je omizje z domačim starešinstvom korporativno udeležilo veselice, ki sta jo nalašč za ta dan priredili obe pevski in bralni društvi v Kostanjevici v znak solidarnosti in vzajemnosti v napredku. Vse pevske in deklimacjske točke so se izvršile kar najbolje in igra je žela velik uspeh. Najsrčnejša hvala vsim, ki so pomagali, da je ta ljudska slavnost tako lepo uspela. — Prip. ured.: Poročilo smo prejeli tako pozno, ker se je prvo pismo izgubilo in ga nismo prejeli.

Iz Št. Petra pri Gorici. Dne 29. junija, na dan sv. Petra in Pavla bo imelo pevsko izobr. društvo »Prešeren« svojo običajno tombolo na Volčjidragi. Dobitki: činkvina 100 K, tombola 200 K. Srečke po 40 v. Čisti dobiček je namenjen razširjenju C. M. šole na Blančah in »Šolskemu domu«. Lanska tombola je dala tema dvema šolskima zavodoma v Gorici okrog 550 K. Ker se moramo Slovenci v Gorici bojevati s sovražnikom, ki ima sredstev v izobilju na razpolago, je ta boj zelo težaven. Zato pa prihitite zavedni Slovenci ta dan na Volčjodrago, da z malim darom pripomorete, da bo letošnja svota veliko presegala lansko, ker s tem rešite mnogokaterega naših otrok pred grabežljivimi rokami sovražnika Italijana in Nemca. V isti namen priredi ta dan šempeterska podružnica CMD svoj cvetlični dan. Naj ne bo Slovenca, ki si ne bi s ponosom vtaknil, če ne več, vsaj ene cvetke v gumbnico. Začetek tombole je ob 6 pop. Pred tombolo in po tomboli bo ples, pri katerem bo igrala sokolska godba iz Kojskega. Vsa prireditev se bo vršila nasproti postaji na Volčjidragi. Ker je zveza vlakov ugodna, posebno z nedeljskim vlakom, je upati an obilno udeležbo ne samo iz Gorice in okolice, ampak tudi s Krasa in Vipavske doline. Pridite tudi Vi hrabri branitelji Adrije s tržaškega ozemlja, da se skupno navdušimo za nadaljne boje, katerih konec mora biti naša zmaga.

Iz Krmina. Naši junaški kulturonosci so zopet napredovali za lepo porcijo v svoji bruturi. V svoji naduti puhoglavosti si mislijo, naj bi se naš človek še vedno valjal v prahu pred njimi in da bi jim moral biti še hvaležen, da mu dovolijo dihati »njih kulturni zrak«; — kaj še, da se upa slovenski trgovec postaviti na svoji lastni hiši slovenski napis, kakor je to storil naš neustrašeni rodoljub g. Fran Toroš. To je bilo za tukajšnje italijanstvo velikanska nevarnost, in kdo ve, če že ni delala skrbi tudi materi Italiji! Zato je bilo treba junakov, da so to nevarnost odbili, s tem, da so od petka na soboto v zaščiti teme prav »junaško« ukradli slovenski napis. Oh, kako veselje je zavladalo po tem hrabrem činu v Izraelu! Vso zadevo ima orožništvo v rokah, in je upati, da pridejo pravi zlikovci pravici v pest. Počasi »signori«, da ne zaidtee predaleč v svoji gorečnosti za »italianità«, kar bi utegnilo postati usodepolno ravno za gotove »kapote«, ki jim ležimo Slovenci najbolj v želodcu. Imamo orožje, s katerim znamo v potrebi dobro streljati in sicer tja, kjer vas bo najbolj bolelo. Ne mislite nikar, da ste stem ugnali našega trgovca v kozji rog! Ne, ravno nasprotno. V kratkem se bo zopet blestel slovenski napis nad njegovo trgovino in sicer dvakrat večji od prejšnjega ter s pomnoženim tekstom. S tem Vam pokaže, da je njegova hiša še vedno njegova, ter da ni niti najmanje odvisen od tukajšnjih renegatov in drugih kričačev! Zato naj ne tirajo stvari do skrajnosti, ker slovenske obzirnosti in potrpežljivosti zna biti tudi enkrat konec. Naj ne mislijo, da bodo počenjali z nami, kakor so morda v tistih starih dobrih časih. Poskrbimo že, da bo marsikateremu napetežu zmanjkovalo tal pod nogami. Vsakega Slovenca dolžnost pa je, da našemu trgovcu Francu Torošu stojimo v tej borbi zvesto ob strani.

Vladi si upamo groziti, pravi »Corriere. Ali misli morebiti, da smo mi tako suženjski, da bi za prejete udarce še poljubovali palico, ki je pela po našem hrbtu. Tisti časi so že davno prešli, in če vlada nima interesa biti pravična nam, tedaj tudi mi nimamo prav nobenega interesa braniti njo. Za prejete dobrote, v kolikor seveda niso naše pravice, bomo hvaležni, za prejete batine pa tudi.

Neverjetna vest kroži po Gorici. Pripoveduje se namreč, da so se izmislili Nemci nov način, s katerim hočejo skrbeti za dijaški naraščaj goriške nemške gimnazije. Baje se že s prihodnjim letom vpišejo vsi gojenci škofovega zavoda na nemško gimnazijo. Med petdesetimi gojenci tega zavoda je baje nad trideset Slovencev, ostali so Italijani in vse te nenemške dijake se hoče žrtvovati nemškemu molohu. Ta vest nas je zadela, kakor strela iz jasnega, posebno, ker vemo, da imata pri tem glavno besedo knezonadškof Sedej in škof Karlin. Zato označujemu to vest za neverjetno; ni mogoče, da bi v času, ko koroški renegati Dobernig, Lemež in compagni zasramujejo in pljujejo na slovenske romarje, slovenski cerkveni knezi dovolili, da se polni nemška šola s slovensko mladino. Zavodi ljubljanskega škofa so samo in čisto slovenski, da bi goriški in tržaški škof dovolila, da se začne pri nas vzgajati Dobernige in Lemeže, ne moremo verjeti. Če se pa hoče od katerekoli strani vendar doseči to, prosimo omenjena cerkvena kneza, kakor tudi slovenske starše, naj store vse, da se to ne zgodi.

Splošno se govori po Gorici, da je glavarstvo prepovedalo pohod Sokolov po mestu ob priliki župnega zleta v Štandrež. Zdelo bi se nam zelo čudno, da ne zaznamenujemo take prepovedi drugače, če je vlada v resnici izdala tako in neumestno in tudi krivično prepoved. Upamo, da se gospodje na glavarstvu vendar spominjajo pohoda Sokolov l. 1908. v Št. Peter. Če se ne spominjajo, naj vendar rekvirirajo policijsko poročilo in brali bodo, da se je izvršil ves pohod brez najmanjše demonstracije. Gorica je bila l. 1908. gotovo bolj laško mesto ko danes, takrat ni bil narodnostni boj v Gorici prav nič manjši in Sokol je bil takrat ravno tako izrazito narodno društvo. **Prepoved bi bila torej krivica,** ker bi nam jemala, kar smo že imeli l. 1908. Zato pa upamo, da glavarstvo ni izdalo take prepovedi, temveč da so govorice o prepovedi le plod ljubljanske policijske kriviščnosti.

Ko blisk se je razširila včeraj dopoldne po Gorici vest, da je zopet prepovedan sokolski zlet v Ljubljani. Vsa slovenska Gorica je ogorčena nad to prepovedjo in odločno protestira proti krivičnosti ljubljanske policije. Vsa slovenska Gorica je edina, da mora na to neutemeljeno prepoved odgovoriti **vsa Slovenija in vsi Slovani.** Predvsem pa je dolžnost slovenske državnozborske delegacije, da zastavi ves svoj vpliv, da bo posvečal ljubljanski policijski ravnatelj malo več paznosti strogo policijskim stvarem, kakor pa, da je eksponent nemškega »Volksrata«. Če hoče S. L. S. le malo upravičiti svoje dosedanje narodnostno navdušenje — potem mora nastopiti proti tej odredbi. To pričakuje slovenska Gorica in potem bo ona tudi znala uravnati svoje korake.

Iz Tomaja. Tukajšnja dekliška šola »Elizabetišče« priredi dne 28., 29. in 30. junija t. l. ob 4 popoldne na domačem dvorišču predstavo. Vstopnina: Sedež I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin. Preplačila se hvaležno sprejmejo v korist zavoda. Spored: 1. »Pozdrav«, govori Piciga Olga. 2. »Materin blagoslov«, igrokaz v treh dejanjih s petjem. 3. »Urban iz Ribnice«, šaljivi prizor s petjem. 4. »Sv. Peter ob nebeških vratih«, igrokaz v 12 prizorih s petjem. 5. »Sv. Nebesa«, živa slika s petjem in s sviranjem. 6. V posameznih odmorih svira domači tamburaški zbor in gosli s spremljevanjem glasovirja. 8. Srečkanje z raznimi dobitki. Srečke po 10 vin. K obilni udeležbi vabi vodstvo »Elizabetišča«.

Razne vesti.

O strahoviti avlatiški nesreči pri Königsbergu se poročajo uradno še sledeče podrobnosti: Zrakoplov in aeroplan sta padla po trčenju iz višine 400—500 m na zemljo kot obstreljena tiča. Na tleh so našli same razvaline iz katerih se še dvigali visoki plameni ognja. Izpod razvalin, katere so z veliko težavo pogasili so potegnili trupla ponesrečencev, katerih pa ni bilo mogoče več spoznati. Trupla so bila skoraj popolnoma ožgana in osmodena, deloma tudi raztrgana. Na mesto nesreče je prišel tudi nadvojvoda Karel Franc Josip v **spremstvu** več **funkcijonarjev** vojnega **ministrstva.** Na mestu so se odigrali ginljivi prizori, posebno ko je prišla tja žena ponesrečenega nadporočnika Hofstätterja, ki se je še le pred enim mesecem oženil. Nesrečna žena je videla od daleč padec zrakoplova. Ko so potegnili izpod razvalin ožgano truplo njenega moža je padla nanj in omedlela. Prišla je tudi nevesta nadporočnika Flatza, ki je bil že na oklicih. O vzroku nesreče, ki je strahovito udarila avstrijsko vojaško zrakoplovstvo in ki je povzročila smrt dveh najboljših avstrijskih vojaških zrakoplovcev, pripovedujejo oni, ki so videli nesrečo, sledeče: Aeroplan nadporočnika Flatza se je preveč približal zrakoplovu. Flattz ni upošteval pritiska zraka za zrakoplovom. Zrakoplov pušča v hitrem letu za sabo prazen prostor v katerega vpada zrak z veliko silo in povzroča pri tem silen in nevaren zračni vrtinec. Ta vrtinec je zagrabil tudi Flatzov aeroplan in ga je pritegnil z velikansko silo v obližje zrakoplova. Učinek propelerja je popolnoma izostal, ker je pritisnil zrak aeroplan v skoro brezzračen prostor. Videlo pa se je, da je poskušal vodnik aeroplana, da bi se ne približal zrakoplovu. Ko se je zadel kljub vsemu prizadevanju v zrakoplov in ko je pretrgal velikanski s plinom napolnjeni meh se je čul zamolkel pok in takoj nato so se dvignili iznad zrakoplova silni plamki, ki so za trenutek popolnoma zakrili zrakoplov in aeroplan. Cela goreča skupina je začela padati, padala je vedno hitreje in hitreje in v par sekundah je izginila iz ozračja. Visoki stebri gostega s plameni pomešanega dima so označevali kje sta ponesrečena zračna tekmeca. Pogasili so ogenj, izpod ostankov pa so izkopali nesrečne žrtve. Zgorelo je vse kar je bilo gorljivega in kar je moglo pogoreti v tem kratkem času, vročina je bila tolika, da so popolnoma skrivljeni tudi najmočnejši kovinasti deli. Nadporočnik Flatz se je, ko so ga potegnili izpod razvalin še parkrat stresel, hotel se je celo vzdigniti toda v tem trenutku je omahnil in umrl. Nesreča je zahtevala, kot smo že poročali 9 človeških žrtev, 9 najboljših in zanesljivih avstrijskih vojaških aviatikov ki so se že večkrat odlikovali in s katerimi izgubi avstrijsko vojaško zrakoplovstvo veliko. — Razmesarjena in ožgana trupla so prepeljali z avtomobili v mrtvašnico kamor je prihajalo in odhajalo na tisoče ljudi vseh slojev. Med razvalinami so našli žepno uro nekega ponesrečenca. Bila je še precej ohranjena. Stala je in kazala pol 10 točno čas, ko se je pripetila nesreča. Čegava je bila ura še ne vedo. Ta nesrečni manever, ki je zahteval toliko žrtev — poginilo je 9 oseb — je povzročil med vsemi posebno med vojaškimi in med aeronavtičnimi krogi avstrijskimi silno konsternacijo.

Značilni nemški odgovori — Berlinski humor. Učiteljica v neki berolinski dekliški šoli pokliče iz klopi učenko Klaro Schmidt. Dekle ni bilo samo strgano in razcapano, marveč tudi silno umazano in popolnoma zanemarjeno. Učiteljica jo pokara, češ, če jo ni sram, da pride taka v šolo. Z besedami: »Ti smrdiš od umazanosti« — jo je spodila domov. Drugi dan je dobila učiteljica od dekletove matere omazano pismo s sledečo vsebino: Moja Klarica ni rožica, vi jo nimate duhati, ampak učiti«. — Neko drugo učenko, malo Lisbet Müllerjevo je opozorila učiteljica, da ima slabe zobe in da naj si jih vsak dan večkrat čisti. »Prosi mamo«, ji pravi, »da naj ti kupi krtačico za čiščenje zob«. Čez nekaj dni vpraša zopet učiteljica malo Lisbetko, če ima že krtačico. Dekle je odgovorilo, da ne. Mati je rekla, če se kaj takega začne, potem se človek navadi in tega jaz ne smem. — Kaj bi rajše imeli, ali lastno kravo, ali zanesljivega mlekarja? Ja . . . ja . . . tu pride marsikaj v poštev. Pred vsem sta dva razločka med kravo in mlekarjem in eden govori za kravo, drugi pa zopet za mlekarja. No, pa vender, povejte mi jih! E kaj, prvi je, da da krava čisto mleko, drugi pa, da ne da krava nič na kredit.

Moderna tisoč in ena noč. Grofica Jaques de Broglie, rojena princezinja Wagram je priredila v Parizu takozvani »Biserni bal«, katerega popis se bere kot odstavek iz bajne pripovedke lepih pravljic tisoč in ene noči. V krasnih, bogato okrašenih, z vsem mogočim razkošjem opremljenih v sijaju tisočerih luči se blestečih sobanah grofice se je zbralo na veselo zabavo okoli 400 najodličnejših gostov najboljše in predvsem najbogatejše francoske družbe. Sijaj večera je prekašal vse do tedanje podobne prireditve v Parizu. Luksus, ki so ga pokazale dame pri svojih oblekah, pa je prekašal vse drugo. Videle so se najdragocenejše obleke, ki so stale ogromne vsote, cela in lepa premoženja. Vse te pa je nadkriljeval kinč, ki so ga imele dame na sebi in ki je res upravičil naslov večera »Biserni bal«. — Baronica Henry Rotschild je imela ovratnico, o kateri so trdili poznavalci in veščaki, da je vredna več kot štiri milijone frankov, gospa Moritz Rotschildova okrasek iz rubinov, ki so bili vdelani v dragocenem starinskem okviru. Cel okrasek je stal več kot dva milijona frankov. Grofica Tours de la Vergue se je ponašala z dijamanti, ki so bili vredni 3,200.000 frankov. Bili so tudi za toliko kupljeni. Nato so prišle na vrsto dame, kojih kinč je stal samo kak milijonček alj kakih borih par stotisoč. Pod to ceno se pa skoro ni videlo kinča. Med temi so se posebno odlikovale Amerikanke, ki so imele na sebi tudi za več milijonov vrednosi. Na balu je bilo seveda tudi nebroj zasebnih in državnih detektivov, ki so strogo čuvali nad odličnimi damami, ki so tvorile živo zbirko in krasno ter redko razstavo najlepšega kinča na svetu.

Trgovina in gospodarstvo.

BORZNO POROČILO.

dne 22. junija 1914.

Efektna borza.

Dunaj, 1.20 pop. Avstrijska renta papir 80.85 avstrijska srebrna renta 80.85 avstrijska kronska renta 81.40 ogrska kronska renta 79.60, kreditke 601.—. Anglobanka 327.—, Union 571.50, Länderbank 481.—. Bankverein 505.— drž. žel. 686.50, Lombardi 84.50. alpinke 797.75, turške srečke 214.—, Napoleoni 19.19, marke papir 117.83. London kratko 24.14, Pariz 96.91. Trdno.

Dunaj, 3.15 pop. Avstr. renta papir 80.65, kreditke 600.,10 Lloyd 564.—, drž. žel. 686.75, Lombardi 85.—, alpinke 803.—, turške srečke 214.—. cheques Pariz 95.91. Mirno.

Trst, (urad.) Francija 95.70 - 96.15, Nemčija 117.60 - 118.11, It. 95.40 - 95.70, London 24.10 - 24.18, 20 frankov 19.11 - 19.19, 20 mark 23.48 - 23.54, sovereign 24.05 - 24.10, nemški papir 117.60 - 118.10, italijanski papir 95.40 - 95.90, avstr. zlata renta 100.10 100.50, avstrijska kronska renta 81.30 - 81.70, ogrska zlata renta 96.25 - 96.65, ogrska kronska renta 79.50 79.50, turške srečke 213 - 216.— diskont za menice do 3 mesecev 3¾ - 4¼%, nad 3 mesece 4¼ - 4¾%.

Blagovna borza.

Budimpešta, 20. junija Pšenica za april 12.95, maj —.—, okt. 12.84, rž za april —.—, okt. 9.86; okt. 9.26; oves za april —.—, oktober 7.79 koruza za maj 7.32, juli 7.51 avg. 7.66 Ponudbe pšenice srednje, povpraševanje slabo. Tendenca mirna. Prodaja malenkostna.

Trst, 22. junija Kava. Santos good average za maj —.—.—.—, za juli —.— 56.50. september 56.50 - 57.75, december 58.— - 58.50, marec 59.— - 59.25. Tendenca mirna. Good Rio za juli —.— - —.—, juli —.— - —.—, september —.— - —.—, december —.— - —.—, maj —.— - 57.—.

Sladkor. Centrifug. takoj 27¼ - 28.— juni avgust 27¼ - 28⅛, novem.-marec - 28.25 - 29¼, melis takoj 29 — - 29⅛, juni-avgust 29⅜ 29¼, nov.-mar. 29.75 - 29⅞, concasse takoj 29⅜ - 29⅝, kocke 30½ - 31¼, kristal takoj 28¼ 28⅜ juni - avgust 28¼, okt.-dec. 25⅜ - Stalno.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem odprl delavnico krtač in čopičev v Trstu ulica Solitario 14, Rajner Žiberna. 682

Odda se takoj soba in sobica meblirane s hrano. Ulica Boschetto št. 40, vr. 2. 900

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur" Brno, Neugasse št. 20. 614

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86.— Polna spalna soba z žimninami K 290.— V. Fonderia 12, I 2318

Prenočišče - gostilna - buffet Hinko Košič Trst ul. Carradori 15. Vedno na razpolago gorke in mrzle jedi, kakor tudi pristno domače svetokrižko vino, teran, in druge vrste vina, kakor tudi Dreherjevo pivo. Za obilen obisk se priporoča H. osič. 2333

Odda se takoj meblirana soba z dvema postelljama na željo tudi hrana. Ulica Commerciale 9, pritličje. 800

Jugoslovani! Vaš edini fotograf je Anton Jerkič, Trst Via delle Poste 10. — Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

„Jama Dimnice v Slivji". Obiskovalcem se priporoča s skrbno postrežbo, prenočišči in senčnatem vrtom ter z dobrim jedili gostilna Bubnič v Slivji. Lepa pokrajina, primerna za vsake izlete. Postrežba točna. 628

Čevljarski pomočnik za mešano delo se sprejme takoj. Schenk, ul. Belvedere 32. (699

Člani Z. J. Ž. v Dutovljah priredijo dne 5 julija javen ples na prostem v gostilni g. Živca (pri postaji). 674

20-leten mladenič izobražen, izurjen prodajalec želi primerne službe. — Govori tri jezike. — Naslov: V. Pasquale Revoltella 27, vratar. 678

Mladenič s štirimi realkami želi dobiti službe v Trstu, v pisarni. Naslov pove Ins. odd. Edinosti pod št. 676. 676

Goriški kmetovalec (z družino) bi prevzel v najem kmetijo ali pa kako službo — Ponudbe pod „Gorica" št 675 na Inseratni oddelek Edinost. 675

Dve sobi in kuhinja se oddajo za sezijo na deželi. Ponudbe pod „Dvorec št. 671" na Ins. odd. Edinosti. 671

Velika izbera oblek za moške, dečke z prodajo perila. Klobuki in kape v veliki izberi. Kostimi za dečke po ceni, da se ni bati konkurence. Cele obleke in hlače za delavce. — Trst, Campo San Giacomo štev. 6, nasproti cerkve Sv. Jakoba. 2449

Marljiv stavbni polir, zmožen več jezikov in popolnoma samostojen delavec na stavbi kakor pisarni, trezen in energičen, ter je zmožen podjetnika nadomestovati, išče službe pod primernimi pogoji. Gre tudi v druge države. Ponudbe se prosijo pod „Delovodja" št. 697 na Ins. oddelek Edinosti. 697

Hiša, velik sadni vrt, velik zeljnjak, njiva, vinograd, potrebno poslopje se zaradi bolezni takoj proda. Južno Štajersko v Savinski dolini nekoliko od Celja. Ponudbe pod „Hiša", Pošta sv. Pavel pri Preholdu. 696

Dvorec se proda v Materiji na lepi legi z 4 sobami, kuhinjo, kletjo, hlevom in krasnim vrtom. Pojasnila pri udovi Zimmer. 698

Prodajalna jako vpeljana išče v svrho razširjenja kapitalista ali kooperatorja. Ponudbe pod „Družabnik" št. 670 na Ins. odd. Edinosti. 670

Proda se prodajalna porcelane in stekla za K 300. Naslov pri Ins. odd. Edinosti pod „Izredna prilika" št. 672. 672

Zdravilišče in kopališče Kamnik pri Ljubljani

Slovenske Alpe. III železniška postaja.

Krasna gorska lega zavarovana proti vetru, popolen mir, brez prahu. Čist zrak. Oživljajoče solnce.

Popolno vodno zdravljenje. S lnčne, oglikovokisle in električne kopeli. Senčnati parki. Krasni gozdni sprehodi. Izborne restavracije s zmernimi cenami.

Stanovanja v zdraviliščni hiši in v dvorcih. — Nizke cene. Izborni uspehi pri

Krvnih - živčnih in pljučnih boleznih.

Prospekti sastonj in poštnine prosti

Dr. Rudolf Raabe
upravni zdravnik.

Nobena kapljica
ne koristi tako želodcu,
kot pristni želodčni likér

Blizu in daleč
Vse ga pozná,
Kdor ga imá!
Ima zdravje domá!

Zahtevajte pristni „FLORIAN".
Zavračajte ponaredbe!
Edini dobavnik in založnik za Primorsko in Dalmacijo
VEKOSLAV PLESNIČAR
TRST - ul. Donizzetti št. 3 - TRST

Dr. HORVATH
Trst, Via Nuova št. 22
Specijalist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI
ŠIBKOST in NERVOZNOST
za BOLEZNI v NOGAH in SKLEPIH.
Sprejema od 11-1 pop. in 4-6 zveč.

M. Remondini
tapetnik
Trst, ul. C. de Rittmeyer 9
priporoča slav. občinstvu svojo delavnico ter zagotavlja točno izvršbo za vsako delo in po zmernih cenah.

Odvetnik Dr. Fran Šolar
v Trstu ulica S. Lazzaro št. 23
išče
koncipijenta s prakso
Nastop 1. septembra 1914.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Dolžnost vsakega Slovana, ki stanuje na Greti, Rojanu ali kje drugje je, da se poslužuje v edini

narodni trgovini jestvin
Anton Požar
Trst-Rojan št. 2
Velika zaloga testenin iz II. Bistrice ter likerjev, finega olja, namiznega vina, riža, kave itd. — Dobi se vsakovrstno Ciril-Metodovo blago po najnižjih cenah.
Točna postrežba na dom in po poštnem povzetju od 5 kg. naprej.

ARGENTINSKO OLJE
je vrsta najfinejšega olja, kateremu dajo konsumenti prednost radi njegovega izbornega okusa, ki prekaša vsako drugo.
Prodaja se po K 1.12 liter samo v zalogi olja in jesiha
Fran Costantin - Trst, V. S. Lazzaro št. 15
nasproti cerkve Sv. Antona Novega.

TRGOVCI! PEKI! Drože (kvas) iz odlikovane trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. — Naročajte torej pri tvrdki, ki Vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočata se Vam udana **Apollonio & Gianni, Trst.** Via Vasari 10 Telef. Nro. 25

POZOR! Opoldne in zvečer abonement. Zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjejeviško pivo (brez glavobola). - Zmerne cene. Piazza della Caserma). **RESTAVRACIJA - HOTEL BALKAN**